BUDAPEST, XXXVIII. ÉVFOLYAM. 245. SZÁM. HÉTFŐ, 1904. SZEPTEMBER 5.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCZA 11. Telefon száma 783. KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA. CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL

ELŐFIZETÉSI DIJ: Vidékre postán v. helyben házhoz hordva. Egy évre........40 kor. | Egy negyedévre 10 kor. Egy fél évre...20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 12 korona, Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 15 korona.
Egy szám ára 12 fillér.

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ főmunkatárs. EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCZA. Telefon száma 706. HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL. Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31. bis. Faub. Montmartre. Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square. Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa valamint összes fiókjai. Bécsben: Danneberg I. I. Kumpfgasse Nr. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14. Zürichben: Orell, Füssli & Co. és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezérczikk: Osztrák igazságok, — osztrák főherczegek.
A bekeritett hadvezér. (A háboru.)
A megszökött herczegasszony.
Törvény a kartellekről.
Bileki mars a honvédségnél.
Alagi és bécsi futtatás.
Tárcza: A saint-cloudi büntett. Irja: Henri Lavedan.
Regény: Az asszony hatalom. Irta Gustaf af Geijerstam.

Osztrák igazságok osztrák főherczegek.

Hirességre kapott kortesek tanulhatnak kitartást és csüggedni nem tudást doktor Körber Ernő osztrák miniszterelnöktől. Ez a beretvaéles eszü politikus fáradhatatlanul járja a polyák tartományokat. Szónokol, koczczint, iszik, eszik annyit, hogy egy ujdonsült képviselőjelölt becsületére válna. Es nem lehet tagadni: minden beszéde mélyén ott csillog néhány fényesre köszörült igazság. Ha más országban bocsátaná ezeket szárnyra, talán márványra kerülnének. Lengyelországban azonban — valamint a többi osztrák tartományban — hatás nélkül pattannak el; nyomukban rögtön fölzajlik a nemzetiségi szenvedelem és az ezután elboritja, tulharsogja a legszebb, a legkeményebb igazságot is.

Az *Egyetértés* beszámolt Körber lembergi beszédének hatásáról; mig az asztalfőn a monarkia jövendő sorsára mondott próféczíákat, azalatt lent az utczán a rutének csunyán összeverekedtek. Talán békéltetési kisérletre még soha ilyen brutálisan nem csapták rája a kést, mint erre. De Körber nem érzi magát legyőzöttnek. Folytatja komikus apostoli utját és ismét igen szép beszédeket mond az igazságról. Az ideális, nagy istenes igazságról, a melyet régóta szomjaz minden nép. Bámulatraméltó szabályos körmondatokban föstötte meg ezt az igazságot. Ha az ember rápillant, szeretné kinyujtani utána a kezét. Nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy a hatás csak külsőleg ilyen; azok, a kik Körber igazságait a fülükkel hallhatták, nem éreznek magukban erős vágyat utánok. Mert ezeknek az embereknek másfajta igazság kell. Nem általános, nagy igazságot ért rajongnak ők, hanem a saját igazságokért. Ők most ezt az igazságot eltaposva látják és Körber szót sem szólott arról, hogy talpra fogja azt állitani. Ők azt látják, hogy nemzeti jogaik el vannak konfiskálva, nemzeti létükből kitaposták a lelket és minden isteni s emberi törvény ellenére több más nemzettel egybe vannak kapcsolva. Minden lépésnél érzik ezt a rettenetes igát s lelkük egész erejével áhitozzák az igazságukat: a szabadságukat. De Körber erről nem beszélt. Ö gyönyörü köntösbe öltöztetett igazságokkal akarja alátámasztani azt a korhadt szerkezetet, amit Ausztriának neveznek. És a népeknek nem kell az ilyen igazság; nekik csak a maguké kell . . .

*

Az uralkodócsalád tagjai — egy-kettő kivételével — nem magyar. Szivünket nem érzik, lelkünket nem értik; ha közénk jönnek, bármilyen magosra is csapkodjon a bolond magyar lojalitás, idegenül forognak itt. Sokan közülök még a magyar nyelvet sem tartották érdemesnek megtanulni. Mindez nem ujság. Sokszor hánytorgatták már ezt a kérdést, de eredménytelenül. Hogy mennyire eredménytelenül, bizonyitja az, hogy például Ferencz Ferdinánd trónörökös német levélben tagadja meg azt a segélyt, amelyet tőle egy magyar templom fölépitéséhez kértek. A trónörökös teszi ezt; a jövendőbeli magyar király! Az ember igazán nem tudja, hogy mit szóljon. Hát az a fenséges ur nem gondolja, hogy itt van egy nagy nemzet, amely magyar s amelynek ö királya lesz és igy annak hivatalos nyelvét neki használnia kell. A közös hadsereg parancsnokságai már magyarul leveleznek, de a magyar trónörökös németül ir magyarokhoz. Elszomoritó dolog ez; mellette eltörpül az, hogy a többi főherczegek szintén mind németül jelentették ki, hogy magyar istenháza épitésére nincsen pénzük. (Tisztelet adassék József főherczegnek és József Ágost főherczegnek, aki persze küldött pénzt is, meg magyar irást is.)

A bekeritett hadvezér.

— *Kuropatkin a csapdában.* —

Az orosz jelentések, bár erősen kiszinezik az egyes pillanatnyilag kivivott előnyöket és egekig magasztalják a csapatok vitézségét, mindinkább beösmerik azt, hogy a japánok győzelmét már nem lehet elvitatni. A hadvezérnek igazán nagy önmegtagadásra van szüksége, hogy aláirja azokat a jelentéseket, a melyekből, — legyenek bármilyen furfangosan megfogalmazva és kiczifrázva — mégis csak az derül ki, hogy a dicsőség pálmája az ellenfelét illeti meg. És ime Kuropatkinnak be kellett vallania, hogy a liaojangi állást nem tudta megtartani, söt mai jelentéséből a sorok között már azt is ki kellett olvasni, hogy még hadseregének visszavonulási utja sincs biztositva.

A két hadviselő fél főparancsnokainak mai jelentései csodálatosan kiegészitik ugyanis egymást. *Oyama* tábornagy, a japán hadvezér azt jelenti Tokióba, hogy Kuroki tábornok erős kanyarulatot tett nyugat felé, hogy elérje a vasutat és Liaojangot megkerülje. Ha a szigoru japán czenzura ezt a táviratot hivatalosan kiadja, akkor már bizonyosra vehető, hogy az átkaroló támadáshoz a felvonulás befejeződött. Az orosz jelentések pedig már azt mondják, hogy a Jantai-bányák mellett — mintegy husz kilométernyire Liaojang fölött — erős japán csapatok állanak. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy a japánok ma tényleg megszállották Liaojangot és kiszoritották onnan az oroszokat, akkor világosan kitünik, hogy milyen kétségbeejtő az orosz sereg helyzete.

Kuropatkin ugyanis csapatait Liaojang föladása után átvonta a Taice-folyó északi partjára és megkezdte a visszavonulást Mukden felé. Csakhogy az utját már elzárta előtte Kuroki és igy az orosz sereg egy mintegy husz kilométer átmérőjü közbe van szoritva. Ebben a közben, a melyet minden oldalról japánok szoritanak szükebbre, folyik most a harcz. Szinte kétségtelen a kimenetel. A Liaojangból kiüzött, demoralizált orosz sereg csak a legnagyobb rendetlenségben tudta elérni a Taice-folyó tulsó partját és egyáltalában nem lehet abban a helyzetben, hogy a japánok bámulatosan pontosan kieszelt és a legtökéletesebben végrehajtott támadásának sokáig ellent tudjon állani. Most fog tehát az oroszok tulajdonképpeni Szedánja bekövetkezni, hacsak valami csuda által nem tudja a seregét a kelepczéből kiszabaditani.

Mai távirataink a következőket jelentik:

Liaojangot megszállották.

Tokio, szept. 4.

Vasárnap reggel kilencz órakor a *japánok megszállták Liaojangot.*

Tokio, szept. 4.

Oyama tábornagy táviratozza mai kelettel:

Délelőtt 9 órakor egész éjjel és ma délelőtt tartó *heves harcz után Liaojang egészen hatalmunkba került.* Veszteségeink ugylátszik nagyok. A Taicehó jobbpartján folyó dolgokról nem kaptam jelentést.

Tokio, szept 4.

Liaojang környékén a harcz ma is folyik.

London, szept. 4.

(Saját tudósitónktól.) Az orosz csapatok egy része Liaojangtól délre állott s feladata az volt, hogyha *maga odavész is, fedezze a többi csapatok visszavonulását.* A japánok támadása az orosz hadak e része ellen irányult. Hogy teljesen szét nem verték, okát abban találhatni meg, hogy a japánok inkább az ellenség visszavonulását akarták meghiusitani. De erre csak ugy volt kilátás, ha idejekorán csapatok érkezhetnek a visszavonulási vonalra s ott alkalmas helyeket megszállhatnak. Oyama tábornagy gondolt erre. Már augusztus harminczadikán egy, majd egy második hadosztályt küldött ki Kuroki seregéből a Taicsi folyóhoz, amelyek a hadihidon átkelve Jandai felé vették utjokat. Jandai husz kilométernyire fekszik Liaojangtól északra. Ezek a csapatok tehát már szeptember másodikán ott voltak s részt vettek az ütközetben.

Kuropatkint megkerülik.

Tokio szept. 4.

Oyama tábornok táviratozza a következőket:

Az oroszok szombaton felgyujtották a Liaojang pályaudvarához közel fekvő raktárakat. Kuroki tábornok Szadznagoban csapatokat hagyott hátra a jobbszárny védelmére és erős kanyarulatot tett nyugat felé, hogy elérje a vasutat és Liaojangot megkerülje. Oyama tábornok bal és középserege Liaojang falától déire és nyugatra támadják még tovább az oroszokat.

Pétervár, szept. 4.

(Hivatalos.) Szaharov tábornok a következő táviratot intézte a vezérkarhoz 2-iki kelettel:

Csapataink ma támadást intéztek a Szingvantuni magaslatok ellen. Elkeseredett harcz után elfoglaltuk a Liaojangtól nyugatra fekvő egész hegylánczot. Konstatálták, hogy nagyszámu japán csapatokkal állottunk szemben, a melyeknek arczvonala a Jantai bányák mellett fekvő magaslatoktól a Taicehoig nyult. Orlov vezérőrnagy csapata, a mely a Jantai bányákat tartotta megszállva és azután tovább előrenyomult, tulnyomóan erős állásban levő ellenséges csapatokra talált és kénytelen volt visszavonulni. Orlow vezérőrnagy megsebesült. Az ellenség megkerülő mozdulatának veszélyét azonban a Jantai állomáshoz való visszatérés elháritotta. Az első szibériai hadtest vitéz ezredei elősiettek és Stackelberg tábornok az ellenséget feltartóztatta. Ebben a harczban Ozersky ezredes, a második szibériai ezred parancsnoka sulyosan megsebesült. Este 9 órakor a harcz az egész vonalon elcsendesedett és már csak Liaojang felől hallatszott ágyudörgés. A liaojangi helyőrség csapatai távirati jelentés szerint az ellenségnek egy második támadását visszaverték. Hogy az ellenséges haderők felől tiszta képet nyerjenek, a nyugati oldal két ezrede támadást intézett. Heves küzdelem után konstatálták, hogy ez a két ezred egy erősebb, mintegy két hadosztályból álló ellenséges csapattal került szembe. A hadsereg összes veszteségét még nem konstatálták pontosan, de az eddigi jelentések szerint meghaladja a 3000 halott és sebesült számát.

Pétervár, szept. 4.

Kuropatkin tábornok táviratozza Miklós czárnak tegnapról:

Ma hadseregünknek egy nagy része, beleértve az 1. szibériai hadtestet is, attól a vasuti szárnyvonaltól *délre áll,* amely Jantai állomásról Liaojangtól északra 17 versztnyire a Jantai bányákhoz vezet. Bár a japánok csapataink közvetlen közelében voltak, ma arra szoritkoztak, hogy a magas füből lövöldözzenek. Csapatainknak az a része, mely Liaojangban van, átkelt a Taiceho jobbpartjára. A csapatok működési terepe majdnem teljesen magas füvel van benőve, ami rendkivül akadályozza a tevékenységet. Orlow vezérosztályának tegnapi visszavonulását főleg az okozta, hogy a japánok a nagy füből lőttek. *Ez osztály veszteségei jelentékenyek.* Egyetlen ezred maga 1500 embert vesztett.

Kitüntetett orosz vezérek.

Pétervár, szept. 4.

Alexejevet az 5. keletszibériai vadászosztály vezérőrnagyát, Rennenkampf vezérőrnagyot és Fock vezérőrnagyot az ellenség előtt tanusitott kitünő magatartásukért altábornagygyá nevezték ki. Linevics tábornokot kitünő magatartásáért gyalogsági tábornokká nevezték ki. A czár továbbá Miscsenko vezérőrnagynak gyémánttal diszitett arany kardot adományozott, amelyen a következő felirás van: A japánok visszaverésénél julius 25, 26 és 27-én tanusitott vitézségért.

Az oroszok ujra kalózkodnak.

Vigo, szept. 4.

Az orosz önkéntes flotta Don czirkálója továbbra is várja a Kiskralles angol gőzös elindulását.

Beszélgetés Boris nagyherczeggel.

— Saját tudósitónktól. —

Pétervár, szept. 4.

Port-Arturból visszatérvén *Boris* nagyherczeg, a „Matin“ pétervári levelezőjének alkalma volt vele beszélni. Jelen volt ez alkalommal a nagyherczeg szárnysegéde is, *Demidow* kapitány, aki *Kuropatkin haditerveiről* mondott el egyet-mást. Demidow, akinek véleménye szerint a háboru egész uj fordulatot fog venni, a következőket mondta:

Az Egyetértés tárczája

A saint-cloudi büntett.

— *Az Egyetértés tárczája* —

Irja: ***Henri Lavedan.***

A saint-cloudi vásáron történt.

— Kérrem! — bőgé a herkules, egy rengeteg hustömeg, aki ingadozva járt-kelt a bódé előtt, a saját erejének sulya alatt, — ami most következik, azt különösen ajánljuk a magas uraságok figyelmébe. Remek egy mutatvány lesz, az izmok eddig soha nem látott gyakorlata, a mit a fiatal és kecses Irma fog végezni. Csak tizenegy esztendős még, a Pampasok infánsnője, a kinek magától Viktória angol királynőtől és az indiai császárnőtől van több rendbeli elismerése.

S a levegőbe dobta a kis leányt, mikor pedig lefelé karikázott, elkapta a lábainál fogva.

Mellettem egy körülbelül hatvan esztendős öreg ur nagy figyelemmel nézte egy katona vállán keresztül.

A kötéltánczos letette a gyermeket a földre s felé nyujtotta szőrös arczát.

— Hamar, puszit a papának!

A kis leány odapiruettezett s a herkulest pofon ütötte.

A tömeg rengeteg hahótába tört ki. De nem sokáig, mert a herkules egész hosszában elvágódott, a karjait széttárva s a bódé közepén egy halovány öreg ur jelent meg, rémült arczczal, tágra nyilt szemekkel, egy szuronyt tartva a kezében, melyről néhány vércsepp csepegett. A szomszédom volt.

Az történt ugyanis, hogy hihetetlen gyorsasággal kirántotta a mellette bámészkodó katona szuronyát, odaugrott a herkuleshez s gyomron szurta. A szerencsétlen hörögve haldoklott. Vagy huszan rárohantak a gyilkosra, aki nyugodtan engedte lefegyverezni magát. Rendőrök jöttek s elvezették az őrtanyára, mert a közönség különben széttépte volna. Ez az eset másnap roppant zajt ütött s minden lap erről beszélt. A vádlott gazdag, korrekt gentleman volt, Saint-Michel gróf. A vizsgálóbiró előtt makacsul vonakodott tettének indokát elárulni s szomoruan, komoran mondá, hogy majd mindent elmond a tárgyaláson.

A tárgyalás napján az esküdtszék terme tele volt türelmetlen közönséggel. A hosszadalmas tanukihallgatások után Saint-Michel gróf körülbelül a következőket hozta fel a maga védelmére:

— Volt egy leánykám, egyetlen boldogságom ezen a világon. Születése óta özvegy vagyok, mert világrajövetele életébe került az anyjának. Ezt a gyermeket komédiások rabolták el, ezelőtt tizennyolcz esztendővel s hosszas kutatásaim daczára sem akadhattam nyomára. De azért nem adtam fel minden reményt. Majd az egész vagyonom ráment eltünt boldogságomnak a kutatására. Multak az évek oly hihetetlen gyorsasággal, hogy arról önöknek fogalmuk sem lehet, mert minden percz jobban eltávolitott czélomtól s mind rettenetesebbnek látszott az az ür, mely köztem és lányom közt tátongott. Egy napon végre gyászt öltöttem a gyermekért s eltemettem a lelkemben. E percztől kezdve oly halottnak tartottam, mintha magam temettem volna el. Volt bátorságom lassankint megnyugodni ebben az áldozatban s kértem az Istent, hogy valahogy utamba ne hozza többé azt, a kiről örökre le kellett mondanom.

Vége volt. Nem volt többé leányom, nem volt senkim, másodszor is özvegy lettem.

Ekkor, uraim, különös betegség rohant meg, elfogta egész valómat s lassu, észrevehetetlen fokozással arra a bünre kényszeritett, mely miatt most a vádlottak padjára kerültem. Sohasem hittem, hogy valaha ennyire jutok. Azt mondtam: betegség, pedig inkább rögeszme. Attól a percztől kezdve, hogy lemondtam minden reményről, hogy leányomat valaha föltaláljam, attól a percztől kezdve, hogy elhatároztam, miszerint soha többé nem foglalkozom vele, mert hiszen ugyis meghalt, attól a percztől kezdve valami titokzatos erő kényszeritett arra, hogy minden olyan helyen fölkeressem, ahol esetleg feltalálni remélhettem. Csavargó, kósza életet éltem, mint azok a komédiások, akik kincsemet elrabolták tőlem.

Bekalandoztam Francziaországot széltében hosszában; nem volt vásár, nem volt népmulatság, hogy ott ne lettem volna. Voltam Normandiában, Bretagneban, Auvergneban, délen, északon, Rouentól Bancaireig, Bayonnetól Lilleig, — mindenütt.

S tudják e miért? Hogy minden gyermeket lássak, akiket a komédiások mutogatnak. Mindegy volt nekem, akár fiu, akár leány, vágyódtam mindegyik után. Jól ismert minden komédiás, minden panorámás, mert végtelen gyöngédséggel viseltettem a gyermekek iránt, tapsoltam nekik, ezüstpénzeket, czukrot dobáltam feléjük.

Eszembe juttatták a másikat . . . az enyimet. Elgondolkoztam, hogy enyim talán éppen igy komédiázott.

Azonban e gyöngéd, édes érzelmek mellett egy másik is kisarjadzott lelkemben, a rettenetes féltékenység. Mikor a szegény komédiásasszonyokat láttam, a mint bódéjuk küszöbén a gyermekeiket szoptatják, szerettem volna őket összetörni.

Mikor azt hallottam, hogy a gyermekek azt gügyögik: papa . . . mama . . . az irigység elboritotta a szememet. Hiába igyekeztem hidegen mérlegelni a dolgot, hiába igyekeztem mentegetni az ismeretlen gonosztevőket, kik talán azért rabolták el gyermekemet, mert nekik nem volt . . . istenem, mikor én is képes lettem volna ily bünre.

Ez a féltékenység borzalmasan nőtt bennem s azon a napon, mikor elkövettem azt a bünt, amiért most itt ülök, szinte paroxizmussá fokozódott. Saint-Cloudban gépiesen mentem az ember felé, a kinek a parancsára egy kilencz-tiz éves leányka végzett produkcziókat. Nagyon kedves kis leány volt; elgondoltam, hogy mikor az én kicsikém olyan idős volt, neki is oly szép szeme, haja és termete lehetett. Illuziόm oly intenziv volt, miszerint azt gondoltam, hogy csakugyan ő az.

Megrendültem, leirhatatlan izgatottság volt rajtam erőt s ép akkor rohantam felé kitárt karokkal, mikor az az ember azt parancsolta neki, hogy csókolja meg. A kicsike megszólalt s valami trágárságot ejtett ki a száján. Az volt a vizióm, hogy az én leányom lelkét is igy tönkretették azok a nyomorultak. A vér fejembe szállt. Egy katona ácsorgott mellettem . . . kezemet ellenállhatatlan erő vonta a szuronya felé . . . s én csak másnap tudtam meg, hogy megöltem.

Ez az én bünöm.

Megöltem egy ártatlant, akit nem is ismertem s aki nekem nem vétett semmit. S miért? Mert az alatt az öt percz alatt ő volt a leányom elrablója. Nem tudom, hogy önök közül valaki kárhoztat-e érte, én el vagyok készülve mindenre. De irgalmasságukba ajánlom magamat azoknak, akiknek gyermekük van.

A zsüri, mely ez alkalommal nagyon szerencsésen volt összeállitva, öt perczny tanácskozás után felmentette a bünöst.

Azóta Saint Michel gróf bezárkózik a lakásba s nem mer kimenni.

Mert attól fél, hogy ujra kezdi.

Az asszony hatalom.

— REGÉNY. — 29

Irta: GUSTAF AF GEIJERSTAM

Amig mindez történt, Signe Amerikába utazott; különböző okokból nem esett nehezemre, hogy ezt a válást kibirjam. Ugy látszik, rajtam kivül mindenki ismerte. Később soha semmit sem hallottam felőle. És egyáltalán kis lányomat illetőleg sem éreztem később semmit szétdult házasságom miatt. Lezárt időszak volt ez. Mintha ragályos betegségben szenvedtem volna és most végre az orvos kijelentette, hogy felgyógyultam.

XV.

Igy aztán jó végül is Margóval uj lakást fogadtam. Ugyanazt, amelyet most itten láthatsz. Nem két szobából áll ugyanis, mert hálószobámban egy függöny kicsi ajtót takar. Ez az ajtó csinos, világos szobába vezet, — az ablakfüggönyök lebocsátva. Ott áll a leányszobája, érintetlenül, ahogyan rámhagyta. Soha sem birtam innen elköltözni, mert itt semmi sincs, amiről valaha is megfeledkezhetnék. Atya és édes lánya soha sem éltek együtt olyan különös életet, mint mi ketten. Egy atya, akit magára hagynak a lányával, gyermekével szemben való viselkedésében könnyen vesz fel oly valamit, ami azt mutatja, hogy milyen kevéssé tudja elfelejteni kettőjük között a nemi különbséget. Amennyire csak visszaemlékezhetem, Margó még is mindig csak egy kicsi, asszonyi teremtés volt előttem, az volt az első naptól kezdve, amikor a kályhaajtó rézlemezén, mint egy tükörbe elgondolkozva nézegette magát, vagy engem arra kért, hogy játszam vele, hogy legyek a kis babája és igy tovább aztán egész addig az időig, amig arra az elhatározásra nem jutott, hogy egyedül maradjon az oldalam mellett, mert engem mindennél jobban szeretett.

Itt, éppen itt állt nyugodtan és várta, a mig ledobtam a felöltőmet, hogy aztán karomba vesse magát, nem mint egy gyerek, hanem inkább mint egy szerető asszony. Itt ült a hosszu délutánokon át hallgatagon, a játékszerei között, vagy a könyvével és nézte, hogyan dolgozom. Soha meg nem zavart, hanem megelégedett, hacsak a közelében lehettem! Hogy tudott itt ülni, hogy tudott rám nézni, ha azt hitte, hogy észrevétlenül marad.

Egy öreg, hajadon házvezetőnő tartotta rendben a házat. Különben még most is nálam él. De Margóka gondoskodott mindig arról, hogy virág legyen a szobában, ugyancsak ö volt az, aki a kedvencz ételemet kiválogatta és mindent oly módon rendezett el, hogy az életem tiszta és örömteljes volt. Egy kicsi asszony volt már, mig csak gyermek vala. És ha egyszer a szerelem közeledett volna feléje, azt hiszem, megölte volna. Ezt már csak azért is gondolom, mert azt sohasem láttam, hogy egy gyermeket és ha még oly kicsi gyermeket is tán beczézgetett volna. Azt hiszem, hogy a legerősebb asszonyi természet gyengédségének kincseit az övéi számára tartogatja.

Ez a kicsi asszony a legszélsőbb határig érzékeny volt az iránt, amit az életben zavaró hangnak szoktunk hivni. Milyen jól emlékszem a régebbi időkből arczocskájára, a mikor az anyja valami otromba szót mondott, vagy miveletlen modorával oly kaczagásba fogott, amely a gyerek fülébe hasitott. Ilyenkor oly koránérett, futó pillantással tekintett rám, mintha azt akarta volna tudni, nem igy gondolkozom-e én is? És ha erre megsimogattam a haját anélkül, hogy vissza utasitottam volna, a hálától egész kipirul-

Talán a czárt kivéve, nincs ember, a ki Kuropatkin igazi haditerveit ismerné s minden amit ő maga azokról nyilvánosságra hozott, csak gazi szándékainak leplezésére szolgál. Ma a mikor az egész világ a liaojangi nagy ütközet csatazajától visszhangzik, vastag tévedés lenne hinni, hogy itt döntő harcz folyt és Kuropatkinnak eltökélt szándéka volt a japánok ostromát mindenáron visszaverni.

— Higyje el ön — folytatta Demidov — Kuropatkin engedni fog, de Liojangot csak az ellenség nagy és veres áldozatai után fogja föladni. Vissza fog vonulni, mihelyt az előrelátás javasolja; *egész Mukdenig visszamegy, esetleg tovább is.* Akkor aztán eljő szeptember 1-ső napja (a mi számításunk szerint szept. 14-ike) s a fővezér ezt a dátumot jelezte előre mostani taktikája végső terminusának. Addig az első hadtest, valamint a szibériai hatodik és a már a helyszinén levő ötödik hadtest egyesülni fognak. Kuropatkin ekkor teljes haderejével rendelkezik s vártüzérségében sem lesz többé hiánya.

— Körülbelül most egy éve — magyarázta Demidow tovább, — röviddel a hadüzenet előtt, Kuropatkin Port-Arturig utazott. Közben, ahol szükségesnek vélte, szétnézett s megfigyeléseket tett. Naplóját, melyet utján vezetett ismeri — nemde? — nagyherczegem is.

Demidow végül az orosz csapatokról beszélt, melyeket felette harczképeseknek tart, különösen ha arra gondol, hogy akik először a harcztérre jutottak, a szibériai seregből valók, tehát korosabb férfiak voltak.

Berlin, szept. 4.

A liaojangi győzelmet Nodzu és Oku együttes eljárása döntötte el. Az orosz hadsereg egész jobb szárnyát szétverték. Ekközben Kuroki két hajóhidat vert a Tajezi folyón, hogy rögtön az éjszaki pont felé nyomulhasson előre. A japánok körülbelül 18,000 embert vesztettek.

Budapest, szeptember 4.

A miniszterelnök a fővárosban. A Bud. Tud. jelenti: Gróf Tisza István miniszterelnök a legközelebbi napokban Budapestre érkezik.

A helységnevek megmagyarosítása. A Pol. Ert. jelenti: Gróf Tisza István belügyminiszter felszólítást intézett az összes vármegyékhez, hogy a megye területén levő idegen nevü községek magyar névvel való ellátása ügyében tegyenek hozzá előterjesztést. A belügyminiszter czélja — szól a hiradás — a Magyarország területén levő összes idegen hangzásu névvel biró helységek neveinek megmagyarositása.

Ösmervén Tisza Istvánt, nem igen bizunk ebben a magyarositásban. De ha mindenáron szeretne valamit tenni a magyarságért, mért nem hajtatja végre a helységnevekről szóló törvényt?

A megszökött herczegasszony.

— Ujabb részletek. —

Minden nappal több és több részlet lesz ismeretessé abból a készülődésből, a melyet Mattasich főhadnagy szerelmese kiszabaditására tett. Ma egy barátjához intézett levele került nyilvánosságra, a melyben rajongással beszél Lujza herczegnőről és az elért eredményekről, valamint jövendő terveiről ad számot. Nem kevésbbé érdekes az a beszélgetés, a melyet egy hirlapiró folytatott gróf *Sternberg* Albert reichsrathi képviselővel.

az areza, mert ugy bántam vele, mint egy felnőttel és nem mint kicsi gyermekkel. És ugyanez a vágya, hogy minden tökéletes legyen, hogy azon, ami előtte kedves volt, vagy neki örömet szerzett, a legkisebb foltot se találhassa, mindig és mindenütt — igen, ez a vágya az évekkel együtt csak erősbödött, mintha az élet ahelyett, hogy megedzette volna, ellenkezőleg csak érzékenyebbé tette. Egy meggondolatlan szó oly módon kimondva, hogy a közönyösséget, vagy az ingadozást kiérezhette mögötte, már elég volt arra, hogy öt némává tegye.

Ilyenkor mintha egész lénye megmerevedett volna, mintha a legkisebb kemény érintésre hallgatag elérhetetlenségében önmagába huzódott volna vissza. De mindez csak azzal függött össze, hogy engem mérhetetlenül szeretett.

Nem volt boldogabb órám, mint amikor valami örömet szerezhettem neki. Ha ajándékot, vagy csak egy ruhadarabot is vettem ha kirándulással leptem meg, vagy amikor öregebb volt, a szinházba vittem, akkor nem csak az ajándek, nemcsak a szórakozás fogadta arra a majnem tuláradó boldog érzésre, amelylyel mindezt megköszönte. Épp ugy, — vagy még nagyobb fokban a fölött való boldogság volt ez, hogy gondoltam rá. És ha látta, hogy örülök olyankor, amikor ő is örül, csendes öröme szinte ünnepélyesen hatott reám.

Még is nem volt az az öröm, amelyről ne tudjon lemondani, ha csak legkevésbé sejthette, hogy bármi módon kellemetlen nekem.

Tulajdonképpen azt hiszem, hogy senki sem nézte azzal a szemmel, amelylyel nézem én, abból az egyszerü okból, mert soha sem mutatta magát olyannak mások előtt. Csak Eliz láthatta annak, milyen igazán lehetett és még ő is, csak ritkán, rövid időre. Mert amilyen kicsi volt, olyan mélyen tudott hallgatni, mint ritkán tud egy teljesen felnőtt asszony is. És ha félreértés, vagy valaki iránt ellenszenv találta szive mélyén, féléns féltékenységgel tudta ezt elrejteni, ami a gyülölet oly erejét leplezte el, amelyet csak odaadásának nagyságával lehetett összehasonlitani.

(Folytatása következik.)

a kit a szerelmes főhadnagy beavatott terveibe. A képviselő teljesen meg van győződve Mattasich ártatlanságáról s most már egészen bizonyos hogy, ha Koburg herczeg a szerelmeseket üldözni akarja, szóvá fogja tenni az ügyet a parlamentben.

Itt adjuk a levelet és gróf Sternberg nyilatkozatait:

Mattasich levele.

Nincs még öt hete, hogy Mattasich az alábbi levelet irta egy barátjának Becsbe. A levelet, — a melynek csak az elejét és végét adjuk — kitünik, minő lankadatlanul igyekezett Mattasich a czélja felé. Keresztül tudta vinni dr. Piersonnál, hogy a herczegnőt fürdőbe engedjék s ezzel már meg is nyerte a játszmát.

Drezda, 1904. aug. 2.

Igen tisztelt doktor ur!

Végre szép eredmény! Julius 28-án, csütörtökön délután beszélhettem a herczegnővel teljes félóra hosszat. Most tudom, a mit tudni akartam: a herczegnő érzelmei irányomban változatlanok — minden tervemet elfogadja s a történőkre előkészült. És nem tehetek róla, ugy találom, hogy a herczegnő egyáltalán nem gyengeelmejü — épp ugy tudja, hogy mit akar, mint bármelyik józan ember. De betegnek találom, daczára annak, hogy jól néz ki — betegsége ugyanaz, a mely minden fogolynak a betegsége. Olyan, mint az a madár, a melyiknek lemetszették s szárnyait. Csak egy gyógyulás van számára: a szabadság . . .

Megigértem dr. Piersonnak, hogy egyelőre beszélgetésünkből semmit sem hozok nyilvánosságra, nehogy veszélyeztessem a herczegnő szabadságát. Ez helyes!

De dr Pierson meg kilátásba helyezte, mindent megtenni arra, hogy a herczegnő fürdőbe utazzék. Most várni fogok, mit hoznak a legközelebbi napok. Tartózkodási helyemről senki sem tud, minden rendén megy és *hamarosan elkövetkezik a legnagyobb eredmény is.*

Kérem tehát, doktor ur, ezekről ne hozzon nyilvánosságra semmit. Ha dr. Pierson alattomoskodott volna s szándéka az, hogy a herczegnőt egészen elzárja, akkor kipakkolok. Természetesen, a »Zeit« hasábjain. Fegyverem van elég.

Most még várni akarok.

Itt erősen elsánczolva vagyok, mégis egészen szabadon mozoghatok s végül megtaláltam az igazi embereket.

Födolog, hogy a herczegnőt illetőleg teljesen biztos vagyok, — a saját szájából nallottam. Igy tehát már sok mindennel végeztem, ezen az uton haladok tovább — a czélig.

Szükségesnek éreztem önt mindezekről értesiteni.

Szivességeit köszönöm s becses támogatására tovább is számit

Mattasich Géza.

Gróf Sternberg szerepe.

Nehány napja, hogy a szökévény herczegnő ügyével kapcsolatosan emlegetni kezdték gróf *Sternberg* Adalbert reichsrathi képviselő nevét. A grófot tegnap meginterjuvolták ausztriai birtokán. Azt megczáfolta, mintha a szökésben aktiv része lenne.

— De azért a lapok hire nem egészen hamis, — tette hozzá a gróf.

Majd igy folytatta:

— Mattasichot egy aktiv tiszt ajánlotta figyelmembe. Nem akartam vele, a *váltóhamisító*-val foglalkozni. De a tiszt igy szólott:

— Mondhatom, Mattasich ártatlan. Ő egy „Jusztizmord" áldozata.

— Erre — ugymond gróf Sternberg — fogadtam s tanulmányozván az aktákat, láttam, hogy oly hallatlan *katonai biráskodásról* van szó az esetében, a minő csak Ausztriában fordulhat elő. Látva ezt, pártjára állottam. Említést tesz *a herczegnő tervbe vett megszöktetéséről*, amire azzal feleltem, hogy ennek megtörténte után *az ügyét, melyet teljesen igazságosnak* tartok, *szóvá teszem a parlamentben.*

— Volt ön gróf ur — kérdezte a hirlapiró — Elster fürdőben?

— Igen, de a szöktetésben azért semmi részem.

— Mit szándékozik tenni a parlamentben?

Gróf Sternberg erről hosszabban nyilatkozott, a többek közt a következőket mondván:

— Örvendek, hogy a szökés sikerült s a kötelességemet, mint a törvény őre, teljesiteni fogom a parlamentben. *Koburg herczegnek és az ügyvédjének ajánlom, hogy ne is foglalkozzanak Mattasich bünvádi üldözésének az eszméjével.*

A kartellszerződések.

— Mandel Pál törvénytervezete. —

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter megbizta Mandel Pál képviselőt, készitsen törvényjavaslatot a kartellszerződésekről. Mandel Pál eleget tett a megbizásnak.

A törvénytervezet, amint velünk közlik, igy szól:

1. §. Szerződés, a melylyel a felek az üzleti termelés vagy forgalom szabadságának önkéntes korlátozásában kölcsönösen kötelezőleg állapodnak meg (kartellszerződés), a mennyiben a jelen törvényben eltérő intézkedések nem foglaltatnak, a szerződésekre vonatkozólag általában fennálló törvényes intézkedések alá esik.

2. §. A kartellszerződés érvényességéhez megkivántatik, hogy irásba foglaltassék és hogy tartalmazza:

a) a kartell tagjainak nevét és lakhelyét, és ha a kartell tagjai czégek, ezeknek megnevezését és üzleti telepök helyének megjelölését;

b) a szerződés tartamát, és a mennyiben a szerződés a naptári idő szerint kitüzött tartamának lejárata előtt is megszünhetnek, ezen megszünés eseteinek felsorolását;

c) a szerződés tárgyát képező vállalat megjelölését, a melyre nézve a szerződés kölve lett;

d) azon módozatok megjelölését, a melyeket a felek a szerződés czéljának (1. §.) elérése végett megállapitottak;

e) azon szervezet, esetleg kereskedelmi társaság (1875: XXXVII. t.-cz. 61. §.) vagy más képviselet megjelölését, a melyre a kartellügyek kezelése bizva lett, a mennyiben a felek ilyen megbizásra nézve megállapodtak;

f) a szerződés keltét.

3. §. A kartellszerződésre vonatkozólag tett minden változtatásra vagy toldásra, a mennyiben a 2. §-ban előadolt kellékekre vonatkoznak, — a változtatást nem szenvedett kellékek ismétlésének szüksége nélkül — a 2. §. intézkedései szintén alkalmazandók, valamint általában a változtatások és toldások az alapszerződéssel egyenlő tekintet alá esnek.

4. § Hazai vállalatnak vagy karteltegyesülésnek külföldi vállalattal vagy kartellegyesülléssel kötött kartellszerződése, ezen törvény intézkedése alá esik.

5. §. A kartellszerződések törzskönyvbe jegyeztetnek be és e végből a kereskedelmi miniszternek mutattatnak be.

A kereskedelemügyi miniszter a bemutatott szerződést, ha az a 2. §-ban megszabott kellékeknek mindenben megfelel, a kartellirzskönyvbe bejegyezteti és a bejegyzés megtörténtét a hivatalos lapban kihirdeti.

A törzskönyv rovataiba és a hirdetményébe a kartellszerződésnek a 2. §-ban felsorolt adatai igtattatnak be.

6. § Hasbeli kérvényre a kereskedelemügyi miniszter a kartellszerződésről bárkinek másolatot adat ki.

7. §. A kartellügyek kezelésével megbizott czég vagy esetleg kereskedelmi társaság czégének (25. e. pont) bejegyzésére nézve, a kereskedelmi törvény azon intézkedései, amelyek a czégek bejegyzésére vonatkoznak, a kartellszerződésnek a törzskönyvbe való bejegyzése által változást nem szenvednek.

8. §. A kartellszerződésnek a törzskönyvbe történt bejegyzése és kihirdetése a szerződés megtámadását és a kártéritési követelést ki nem zárja.

9. §. A kartellszerződés hatályba csak akkor lép, ha az a kartellirzskönyvbe bejegyezve és a bejegyzés kihirdetve lett.

10. §. A törzskönyvezés és meghirdetés bekövetkeztéig a kartellszerződés aláirói által, vagy azok által, a kik a kartellügyek kezelésével megbizattak (2. §. e. pont), a kartellszerződés tárgyát képező vállalatok keretében, harmadik személyekkel kötött szerződések, ezen harmadik személyekkel szemben szintén hatálytalanok.

Ezen szakasz intézkedése, az alaptalan gazdagodás czimén esetleg származott követelés érvényesitését ki nem zárja.

11. §. A már hatályba lépett kartellszerződésre vonatkozólag létrejött változtatások vagy toldásra vonatkozólag a 3-ik és 5. §§-ban foglalt intézkedések elmulasztása esetében, maga az alapszerződés is, a melyre a változtatások vagy toldások vonatkoznak, hatályát veszti; alkalmaztatván a 10. §-ban foglalt intézkedések is.

12. §. Megtámadható a kartellszerződés, ha:

a) oly kikötés foglaltatik benne, a melylyel a kartellfelek más, a kartellszerződésben részt nem vett feleknek a versenyből való kirekesztésére alkalmas módon, kivételes, a forgalmi táraktól feltünően különböző árak alkalmazását, vagy áruk szállitásának megtagadását állapitják meg;

b) a kartellfelek a forgalmi árakat, a közönség kizsákmányolására alkalmas módon, az árak képződésére kiható egyéb rendkivüli körülmények hiányában, maguk szabályozzák vagy befolyásolják oly mérvben, hogy a termelési önköltség és a forgalmi ár közötti különbözet feltünően aránytalan mérlékban haladja tul a közönségesen szokásos hasznot.

13. §. Kártéritési kötelezettség áll be, ha:

a) a kartellfelek egyes esetekben valamely forgalmi czikk árát, az árak képződésére kiható egyéb rendkivüli körülmények hiányában, egyes versenyzők versenyének kirekesztésére alkalmas módon annyira leszállitják, hogy a verseny a közönségesen szokásos haszon mellett lehetetlenné válik;

b) a kartellfelek az általuk termelt és további feldolgozásra vagy elárusitásra szánt áru szállitását, egyes féllel szemben, ennek vagyoni megrontására alkalmas módon, csak tetemesen felemelt árak mellett teljesitik, vagy éppen megtagadják.

c) a kartellfelek a feldolgozásra szánt áruk bevásárlását, egyes féllel szemben, ennek vagyoni megrontására alkalmas módon csak tetemesen leszállitott árban teljesitik, vagy éppen megtagadják.

14. §. A kartellszerződés megtámadása irányul a kartellszerződés hatályon kivül való helyezésére, valamint a kartellfelek által esetleg alakitott szervezet czégének kitörlésére.

15. §. A megtámadást a kereskedelemügyi miniszter hivatalból intézi és e végből képviseletével a kir. ügyészt bizza meg, Horvát és Szlavonországokra nézve a horvát-, szlavon- és dalmátországi bánt keresi meg, meghatalmazásához, illetve megkereséséhez a kartellszerződést másolatban csatolja.

16. §. a) pontja alapján a megtámadás, a kartellszerződés törzskönyveztetésének kihirdetése napjától számitandó három hó alatt inditandó meg. Később ez alapon a szerződés többé meg nem támadható.

17. §. A megtámadás keresettel érvényesitendő. Az eljárásban a kereskedelmi eljárás szabályai alkalmazandók.

Illetékes azon törvényszék, melynél a kartellügyek intézésére alakitott közkereseti vagy beltéti társaság, szövetkezet vagy részvénytársaság bejegyezve van.

Ha ilyen szervezete a kartelinek bejegyezve nincs, akkor illetékes azon törvényszék, a melynek területén a kartellszerződés aláiróinak egyike mint kereskedő vagy iparos bejegyezve van.

Ha egyik sincs a magyar állam területén bejegyezve, akkor illetékes azon törvényszék, a melynek területén az aláirók egyike lakik, vagy üzleti telepe létezik.

18. §. A 13. §. eseteiben a kartellszerződés azon aláiróí, a kik a tettet közvetlenül elkövették vagy ahhoz beleegyezésüket adták, valamint a kartellügyek intézésével megbizott személy vagy czég, közkereseti vagy betéti társaság, szövetkezet vagy részvénytársaság teljes kártéritéssel egyetemleg tartoznak.

Ezen kártéritési kötelezettség fennáll akkor is, ha a kartellszerződés, a törvény értelmében megállapitott alaki kellékek mellőzésével köttetett, vagy bemutatva, törzskönyvelve és hirdetve nem lett.

19. §. Kártéritést követelni jogositva van azon fél, aki a 13. §. eseteinek valamelyike folytán közvetlenül kárositva lett.

20. §. A törvényszék az illetékességébe utalt perekben szakértőket hallgathat meg.

Budapesten és Zágrábban állandó szakértőbizottságok alakitandók, amelyek a biróság által eléjük terjesztett kérdésben véleményt adni kötelesek.

Ezen bizottságok elnökeit és tagjait az igazságügyi miniszter, Horvát és Szlavonországokra nézve Horvát-Szlavon és Dalmátországok bánja 6 évre nevezi ki.

A bizottsági tagok egyszer s mindenkorra esküt vagy ezt pótló fogadalmat tesznek.

A bizottság véleményét a biróság által közölt adatok és a bizottság tagjainak saját tapasztalatai alapján adja meg. Véleményét az indokolással és esetleg különvéleménynyel együtt irasba foglalja és a biróság elnökének átadja.

A bizottság üléseire minden tag meghivandó. Érvényes határozat hozatalához az elnökkel együtt legalább hét tag jelenléte szükséges.

A bizottság ügyrendjét az igazságügyi miniszter, Horvát- és Szlavoországokra nézve Horvát-Szlavon- és Dalmátországok bánja állapitja meg.

A bizottsági tagoknak mégjelenésökért dij jár, a melyet a biróság esetről-esetre állapit meg.

21. §. A kartelltörzskönyv kezelésének, a kartellszerződés levéltári elhelyezésének és másolat kiadásának módját, valamint a törzskönyvbe való bejegyzésnek, másolat kiadásának és a hirdetmény kibocsátásának díját és a dij beszedési módozatait a kereskedelmi miniszter rendeleti uton állapitja meg.

22. §. A jelen törvény életbeléptetési időpontjának legkésőbb a törvénytárban leendő kihirdetése napjától számitott egy évi határidőn belül való meghatározásával és végrehajtásával a kereskedelemügyi miniszter, törvénykezés tekintetében pedig az igazságügyminiszter, illetőleg Horvát- és Szlavonországra nézve a horvát-szlavon-dalmátországi bán bizatik meg.

*

A tervezetről lesz alkalmunk elmondani a véleményünket.

Ama t. olvasóinkat, a kiknek előfizetése augusztus végén lejárt, kérjük, hogy a megrendelést megujitani szivesek legyenek, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen.

UJDONSÁGOK.

Kilencz halott, százötven beteg.

— Bileki mars a honvédségnél. —

Ahogy olvassuk azt a tudósitást, amely a második Bilekké lett Tordáról érkezett, meg kell kérdenünk, meddig akarják még a mi türelmünket próbára tenni? Mikor tapasztalunk már több emberséget a pléhgalléros urak szivében?

Nem kevesebb, mint *kilencz halott és százötven sulyos, talán halálos beteg* teszi szomoruan nevezetessé az idei tordai honvédnagygyakorlatokat. Mindez apró hadi komédiák eredménye. Ha komoly, hazát, népet védő harczban hull a drága embervér, akkor is elszorul a szivünk véreink vesztén: de mikor papirmasé-háborukban százával rogy össze a legény, akkor igazán van ok rá, hogy elfogyjon a türelmünk.

És kétszeresen szomoru, hogy egyuttal a magyar honvédségnél olcsó a legény. Még meg sem kezdték a nagygyakorlatokat, a melyet az idén Torda vidékén akarnak megtartani, máris bőven szedi áldozatait. A Torda felé vonuló honvédség csapataiból eddig kilenczen haltak meg s több mint 150 embert küldtek vissza a helyi csapatkórházba sulyos betegen — szól a hir. A halottak és betegek mind a tartalékosok és póttartalékosok sorából kerültek ki, akik a gyors menetelést, a nagy vizhiányt és a forró melegséget egészségükkel és életükkel fizették meg. A szerencsétlenül járt katonák — mondják — legnagyobb részben családapák, akik nem voltak hozzászokva a gyors meneteléshez és a terhes szolgálathoz.

Ilyen embertelenség — ha csakugyan megtörtént — felázitja a vérünket s kényszerit, hogy számonkérjük fiainkat, akikre ennek a szegény országnak oly nagy szüksége lett volna.

Igenis, generális urak, hogyan adnak számot ennyi emberéletről? Ha a közös hadsereg szelleme megmételyezte a lelkiket s ha ott az ilyen apró „stikli"-ket számon nem kérik, mi számonkérjük. Mert hát abból a vérből, amelyre nemcsak nekünk, de talán még nekik is szükségük lehetne, kár minden cseppért.

— A kassai püspökség jubileuma. A kassai püspökség százéves évfordulójának emlékére a dómban ma délelőtt 9 órakor — a mint onnan táviratozzák — ünnepélyes mise volt. A misén jelen voltak *Berzeviczy* kultusztuszminiszter, *Pécsy* főispán, *Münszter* polgármester, a megyei és városi törvényhatóságok fejei, a katonai, egyházi és világi méltóságok. 11 órakor a miniszter a főispán hivatalos helyiségében fogadta a küldöttségeket, számszerint 18-at, köztük az egyházak, tanintézetek, a vármegye, az államépitészeti hivatal, az akadémia, a muzeum és a Kazinczy-kör küldöttségeit. Délután meglátogatta a közintézeteket. A miniszter este kilencz órakor Budapestre visszautazott.

— Bezárták a versenyirodát. A fővárosban általánosan ismerték azokat a számozott, hártyapapirból készült tiketteket, a melyek homlokára csak ennyi volt nyomtatva: „Fogadások a tét százszorosáig. — Vadász- és Versenylap." A Magyar Lovaregylet hivatalos lapjának ugyanis az a privilegiuma volt, hogy Budapesten egyedül neki volt joga fogadási irodát fönntartani. A világ összes versenyeire kötött az iroda fogadásokat és a totalizatör-kvótát fizette, de, — mint a tiketteken is jelezték — csak a tétek százszorosáig. Különösen fontos volt ez az ugynevezett „halmozások" esetében, amikor tudniillik valaki oly fogadást kötött, hogy az egyik lovon nyert összeget egy másik, esetleg harmadik lóra is föltette. Ilyenkor nem volt ritka az az eset, hogy a nyereség messze fölülmulta a tét százszorosát, de ezt az összeget már nem fizette ki az iroda. A Ferenczieк-bazárában, ahol az iroda helyiségei voltak, ilyenkor lóversenyidőben valóságos bucsujárás volt. Sokszor még a folyosókon is tolongtak az emberek és órákig is elvártak, a mig reájuk került a sor, hogy tétjeiket befizethessék. A könyvesek, a kiknek ez a vállalat rendkivül sulyos versenytársuk volt, minden követ megmozgattak, hogy a betiltását kieszközöljék. A belügyminiszteriumhoz fordultak tehát és ott kérték, hogy rendeljék el a fogadási iroda bezárását. A minisztérium ol is tiltotta a kottingbrunni versenyek után az irodát fogadások fölvételétől. A Vadász és Versenylap azonban a tilalommal nem törődve az irodát továbbra is fönntartotta s ma délelőtt — az első bécsi versenynapkor — ugyancsak nagy volt a forgalma. Egyszerre aztán vége lett a nagy élénkségnek. Jeszenszky Gellért negyedik kerületi kapitány vezetése alatt tekintélyes gyalogosrendőrökből és detektivekből álló csapat lepte meg az iroda helyiségeit és eltávolitotta a közönséget. Azután Jeszenszky kapitány tudomására adta az iroda vezetőjének, hogy a miniszteri rendelet értelmében a fogadások közvetitésére nincsen joga és fölszólitotta a személyzetet, hogy távozzék. A hivatalnokok eltávoztak, mire a kapitány az ajtókat lezárta és lepecsételte. A tulajdonosok ellen megindították az eljárást.

— A német trónörökös eljegyzése. *Frigyes Vilmos* német trónörökösnek *Czeczilia* mecklenburgi herczegnővel való eljegyzését — amint Celbensandeból táviratozzák — hivatalosan is megerősitik.

— Apponyi New-Yorkban. Gróf Apponyi Albert, — amint New-Yorkból táviratozzák — tegnap, szeptember 3-án érkezett meg oda. A hajónál a magyar egyletek küldöttei fogadták, de a kiváresi közönség is bőven volt képviselve. A magyar küldöttségek nevében pedig Agoston Gábor a fogadó-bizottság elnöke üdvözölte Apponyit. Vasárnap délután az egyesült magyar egyletek gróf Apponyi Albert és a magyar delegátusok tiszteletére a Grand Central Palaceban fogadási diszünnepélyt rendeznek.

— Kitüntetés. A király Csegezy Mihálynak, a tordai törvényszék elnökének negyven éves szolgálata után való nyugalmaztatása alkalmából a harmadosztályu vaskorona rendet adományozta.

— A budapesti Krimfozau. Ugyancsak vagan töltötték a mai napot a kizárt épitő munkások. A városligeti »Trieszti nő« vendéglőben mulatságot rögtönöztek és olyan jókedvüen mulattak, mintha nem is állnának elkeseredett bérharczban. Nagyon emelte a munkások önérzetét az a körülmény, hogy eddig kilencz épületen kétszázharminczmunkásnak nem adták ki a munkakönyvét. Az épitőmesterek között tehát nem tökéletes az egyetértés és a munkások azt hiszik, hogy a hét elején még több mester fogja ismét megkezdeni a munkát. Ezeknél a munkások tovább fognak dolgozni, de a kizárás megszüntetése után ők fognak föltételeket szabni a munka megkezdésére. Kedden tartják a munkások első gyülésüket, a melyen a munkarendvédő bizottság előterjeszti jelentését az eddig történtekről és javaslatait a további teendőkre nézve. A munkások a legnagyobb bizalommal tekintenek a harcz kimenetele elé.

— Rákóczi hamvai. A kassai ünnepségekről szóló tudósitásunk során lapunk legutóbbi számában említést tettünk már arról az értekezletről, melyet Kassán tegnap a dicsőséges vezer, *Rákóczi* Ferencz és társai hamvainak hova való elhelyezése tekintetében tartottak. A tanácskozásban, melyen *Berzeviczy* miniszter elnököl, részt vett *Thaly* Kálmán is. Ma bővebb tudósitás érkezett az értekezletről, amely — a helyszini szemle után — megállapodott abban, hogy a dóm alatti kripta a hamvak elhelyezésére megfelel. Eszerint a hamvakat 8 koporsóban ott fogják elhelyezni. A koporsók egyikében lesznek *Rákóczi* hamvai és *édes anyja* feje, a másodikban Rákóczi *fiának* hamvai, a többi hatban a *hat* fővezér hamvai. Az emléktábla hovahelyezése tekintetében már eltértek a vélemények és csak abban állapodtak meg, hogy az emléktábla nem lehet a dóm közepén, mert ott, tekintettel a dóm magasságára, elveszne. Három vélemény merült fel. Az egyik a Szent István-kápolnában akar felállitani megfelelő siremléket, a másik a dóm délnyugati részén fekvő egy kisebb kápolnában. A legszebb terv a harmadik és valószinüleg azt is fogják elfogadni, hogy a dóm északi oldalának hajójában helyezzék el az emléket, mert itt a müvészi kivitelnek teljes tere nyilik. Ennek hátterét jelenleg az északi bejárás és felette egy magas erős fal képezik. Végérvényes határozatot nem hoztak, hanem a miniszter elhatározta, hogy egy müvészi pályázatot fog kiirni, mely a helyet nem fogja preczizirozni és teljesen a müvészre bizza az emléktábla elhelyezését, csak a templom közepén nem lehet. Természetesen Rákóczi-korabeli stilusban készül az emléktábla is.

— Amerikai segély a gyöngyösieknek. A gyöngyösi nagy tüzvész idején Budapesten tartózkodott egy nemesszivü emberbarát, J. Fox amerikai alezredes. Mikor hire érkezett a rettenetes pusztulásnak, Fox alezredes azonnal elutazott Gyöngyösre és mint az ottani pusztulás szemtanuja, hazaérve levelet intézett a Standard szerkesztőjéhez, melyben elmondja tapasztalatait és felhivja az angol közönséget a gyöngyösi tüzkárosultak segélyezésére. Levelében Fox elmondja, hogy a magyarok megérdemlik az angolok támogatását, mert Magyarországon nagy a rokonszenv az angolok iránt és még nem feledték el, hogy a magyar menekültek 1849ben mily jó bánásmódban részesültek Angolországban. Végül megemliti, hogy adományokat ő is elfogad, de legczélszerübb azokat egyenesen Budapest város polgármesterének megküldeni.

— **Renoválják a visegrádi várat.** Érdekes előadást tartott tegnap a visegrádi kászinóban Stephanics cs. és kir. százados. Visegrád várának régi helyrajzát ismertette, melynek régi kutfőkből meritett adatai alapján a várnak és a vár falai alatt épült Anjou- és Mátyás-korabeli királyi palotáknak gipszmodelljét késziteite el a Nemzeti Muzeum számára. Egyébként arról értesitenek bennünket, hogy a jövő tavaszszal nagyobbszabásu mozgalom fog megindulni a visegrádi várnak, már báró Eötvös Loránt kuluszminisztersége alatt megkezdett s azóta ismét elfeledett helyreállitása ügyében.

— **Egyetem Kassán?** Berzeviczy kultuszminiszter — amint Kassáról irják — szombaton este fogadta a kassai egyetemi küldöttséget. A küldöttséget *Takács* Menyhért jászóvári prépostpraelatus vezette, a kinek üdvözlő szavaira a miniszter következőleg válaszolt:

Valóban szerencsésnek tartom magamat, hogy a kassai ifjuságnak ez évben tett igéretemet beválthattam és Kassa városában megjelenhettem a most folyó ünnep alkalmából, hogy mint ezen egyházmegyének tagja, határtalan tiszteletemnek kifejezést adjak az egyházmegye jelenlegi feje iránt, a kit most érdemeinél fogva ép ugy ünnepelnek, mint magát a száz éves egyházmegyét. Örülök, hogy Önök engem felkerestek, mert az eszme, mely miatt Önök összejöttek, engem is lelkesit, azt magaménak vallom és legmelegebb rokonszenvemet birja. Kassa várost már multjánál fogva megilleti az egyetem és annak itteni felállitása nemcsak Kassának, de az egész magyar közmüvelődésnek érdeke, a melynek ez a város annyi szolgálatot tett a multban és a melytől éppen annyit vár a nemzet a jövőben. Eszméjük kivitelére én Önöknek készséggel nyujtok minden segitséget s ha a terv megvalósul, annak ép ugy fogok örülni, mint Önök.

A miniszter e szavai, melyek Kassa reményeinek megvalósulását jelenthetik, érthető hatást tettek. Már most csak az a kérdés, mennyi bennük a komolyság.

— **A hajóssztrájk terjed.** A marseillei hajóssztrájk, ugy látszik, mind nagyobb arányokat kezd ölteni s megeshetik, hogy rövid időn belül az összes középtengeri kikötőkre kiterjed. Erre az esetre a barczellonai munkásegyesületek is — amint onnan táviratozzák — elhatározták, hogy ők is sztrájkba lépnek.

— **A »Vasárnapi Ujság«** szeptember negyediki száma harminczegy képpel s a következő tartalommal jelent meg: »A szövetkezeti világ«. A szövetkezetek budapesti nemzetközi kongresszusa alkalmából. (A magyar szövetkezi ügy vezérférfiai: gróf Károlyi Nándor, György Endre, Hajós József és Bernát István arczképével). — Költemények Justh Bélától és Szabó Sándortól. Az »István főherczeg« nekrológja« (képekkel) Mikszáth Kálmántól. — »A birsai vándorforrás«. Regény. Irta Nagy Endre (Richter Aurél rajzaival). — »A varég«. Orosz regény. Forditotta Ambrozovics Dezső (képekkel). — »Az országos tanszermuzeum (képekkel). — »Tátrai perspektivák«. Irta Mezei Ernő. — »Tátrafüredi képek« (képekkel a szász trónörökös és Izabella főherczegnő tátrafüredi időzéséről). — »V. Murad szultán« (arczképpel). — »Janicsáry Sándor« (arczképpel). — »Hareztéri képek« (képekkel: Oyama tábornok, Kuropatkin főhadiszállása Liaojangban, japán csapatok Mandsuriában). — Iparmüvészeti kiállitás Miskolczon (képekkel). — Szinházaink a jövő idényben Somogyi Lajostól. — Irodalom és müvészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona, a Politikai Ujdonságokkal és Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

= **Vivó-** és párbajszerekről árjegyzéket bérmentve küld *Tiller* udv. szállitó Budapest, Váczi-utcza.

TÁVIRATOK.

A czár a zsidókért.

Pétervár, szept. 4. Ma czári rendelet jelent meg a zsidók érdekében, a kikre nézve tudvalevőleg Oroszországban egészen különös, szinte törvényenkivüli állapot állott fenn egészen mostanáig. A czári ukázban azzal a megjegyzéssel, hogy a zsidótörvény általános reviziója is be fog következni, a következő rendelkezések vannak:

Az a tilalom, hogy zsidók a letelepedési zónán belül a városokon és a mezővárosokon kivül nem telepedhetnek le — nem nyer alkalmazást magasabb müveltségü zsidóknál, azok feleségénél és gyermekeinél, az első czéhhez tartozó kereskedőknél és családjuknál, oly kereskedőknél, kik 15 éven át az első czéhbe tartoztak, kézmüveseknél, a mig mesterségüket folytatják és volt altiszteknél. Ezeknek a zsidóknak megengedtetik, hogy a városon és mezővároson kivül ingatlanokat béreljenek ugy lakásra, mint kereskedelem és ipar üzésére. Magasabb müveltségü és feddetlen előéletü zsidók mindenütt folytathatnak kereskedelmet és ipart és anélkül, hogy öt éven át a letelepedési zónán belül az első czéhhez tartoztak volna, e zónán kivül beléphetnek a kereskedő osztályba. Az első czéhhez tartozó zsidó kereskedők, akik nem teljes tiz éven át teljesitettek mint ilyenek fizetést, a belső kormányzóságokban ismét beléphetnek ebbe a czéhbe anélkül, hogy ismét öt évig fizessenek a letelepedési zónában az első czéhért. Zsidók, akik ha félbeszakitással is tiz éven át a letelepedési zonán kivül meg voltak adóztatva az első zónában, jogot szereznek, hogy a belső kormányzóságokban beléphessenek a város kötelékébe és családjaikkal együtt az egész birodalomban éljenek. Oly zsidók, akik a kereskedelmi tanácsos vagy iparlanácsos czimet kapták, családjaikkal együtt az egész birodalomban élhetnek, nem véve ki a letelepedési zónák falvait sem. Zsidók, akik a távol Keleten résztvettek a háboruban és kitüntetéseket kaptak és az aktiv szolgálatban kifogástalanul viselték magukat, jogot nyernek az egész birodalomban élni. Az első és a második czéhhez tartozó zsidó kereskedők jogot nyernek a belső kormányzóságok összes városaiba kereskedelmi és ipari czélokra korlátozás nélkül elmenni, de tartózkodásuk ott nem tarthat tovább évenkint hat, illetőleg három hónapnál. Betegség esetén ott segédek, vagy meghatalmazottak által képviseltethetik magukat. Magasabb müveltségü, vagy a kereskedelmi tanácsos, vagy iparlanácsos czimmel felruházott zsidók nejei életfogytiglan jogot nyernek, hogy az egész birodalomban éljenek, fiaik nagykoruságukig vagy felsőbb iskolai tanulmányaik befejezéseig, leányaik pedig férjhezmenetelükig. Az ellenőrző hatóságok összes intézkedései, melyek a zsidóknak a belső kormányzóságok városaiba a kereskedő vagy kispolgári osztályba való belépésére vonatkozólag történtek, hatályban maradnak, még ha törvénytelenül is hozattak meg. Az uj intézkedések nem nyernek alkalmazást oly vidékeken, ahol a zsidókra nézve különös megszoritó intézkedések állanak fenn.

Körber utja.

Czernovitz, szept. 4. Körber miniszterelnök ma reggel Stanislauba utazott.

Stanislau, szept. 4. Körber miniszterelnök fél 11 órakor ideérkezett. A pályaudvaron gróf Potocki helytartó és a hivatalnoki kar üdvözölte. A miniszterelnök megszemlélte a járási kapitányságot s azután küldöttségeket fogadott.

A porosz telepitések.

Berlin, szept. 4. Több reggeli lap jelenti, hogy a legközelebbi porosz költségvetésben a nyugati tartományokban követett telepitési politika folytatására jelentékenyebb összeget fognak felvenni.

SZINHAZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Vernisszázs a Szalónban.** A Nemzeti Szalónban vasárnap délelőtt nyitották meg a Madarász Viktor történeti festőmüvész képeiből rendezett kollektiv kiállitást. Az ünnepélyes vernisszázsra előkelő közönség gyült egybe a Szalón termeiben. A fővárosban időző kiválóságok közül jelen voltak: Radisics Jenő miniszteri tanácsos, az Iparmüvészeti Muzeum igazgatója, dr Térey Gábor, az Országos Képtár igàzgatója, Katona Béla koronaügyész, dr Grauer Viktor fővárosi bizottsági tag, György Aladár és mások, a müvészek közül Dudics Andor, Tölgyessy Artur, Radnai Béla, Szenes Fülöp, Kacziány Ödön, Ujházy, Markó Ernő és többen. dr. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatási miniszter képviseletében, aki jelenleg Kassán időzik, Gönczy Mór miniszteri titkár jött el az ünnepélyes megnyitásra, akit a kiállitó müvész, a Szalón részéről pedig Ernszt Lajos igazgató, Déry Béla titkár és Rubovics Márk mütáros fogadták. Ezután a miniszter képviselője Madarász és Déry titkár kalauzolása mellett megnézte a képeket, a melyeknek szépsége nagyon lebilincselte. A kiállitást Berzeviczy miniszter is meg fogja tekinteni, mihelyt megérkezik a fővárosba. A kiállitást naponta reggel kilencz órától este nyolczig lehet megtekinteni, egy korona belépő dij mellett.

SPORT.

Az első alagi nap.

Ma kezdődött Alagon a négy napos szeptemberi meeting, a melyre tulzsufolt különvonatok vitték ki a nagyszámu publikumot, amelyet nemcsak a sportszenvedély, hanem a kellemes őszi idő is csalogatott a kirándulásra. Az eldöntésre került hat futamban, ha nem is volt valami nagyobb meglepetés, a legjobban fogadott lovak — az egy Ez az kivételével — nem tudtak zöld ágra vergődni, hanem többnyire a másod- és harmadsorban fogadott lovak győztek.

Igy mindjárt a megnyitó handikapban Petrolay nagy favoritként indult, mellette még Telramundot és Lovranát fogadták. A versenyt küzdelem után Telramund nyerte meg Lovrana ellen, melyet lovasa késve hozott versenybe különben valószinüleg ő lett volna a verseny győztese.

A Rhadost-akadályversenyben öt ló indult, amelyek közül Nyájas és Vielliebchen volt a favorit. A vezetéssel Gyömbér ugrott el és erős iramban vezette a társaságot, mely hiba nélküt ment át minden gát- és akadályon, az egyenesre fordulva, Nyájas az élre ment s igen könnyen hosszakkal nyerte meg a versenyt.

A legizgalmasabb a Kisérleti akadályverseny volt, amelyben csak Ujdondász, Szónok Tuzok, Mardonius és Ma Cassiére állottak ki a starthoz. Start után az egyik Geist ló, Tuzok, kezdett vezetni, de csakamar kitört, lovasa erősen nógatta és ujból az élre jutott de nem sokáig, mert a következő gátnál ujból kitört és fakkor Mardonius került az élre, mellette Ujdondász és ugy elfutottak a mezőnytől, hogy a többiekre már nem is számitottak. Közvetlenül az utolsó gát előtt azonban Szónok, mint a nyil kitört és egy pillanat alatt csaknem nyolcz-tiz hossznyi térhátrányát behozva végül még egy hoszszal győztes maradt. A közönség lovasát, Shejbal zsokét megéljenezte bravuros lovaglásáért.

A nap legnagyobb meglepetése Faineant győzelme volt a Nono-gátversenyben, ahol Faineant erős küzdelem után győzött hét társa ellen, csaknem kilenczszeresen adva vissza a tételeket.

A napot egy kétévesek eladóversenye zárta be, a melyben nyolcz ló akart gazdát cserélni. Favorit a már Budapesten is jól futott Avenida volt, a melylyel lovasa azonban nagyon rosszul jött el a starttól és igy csak félhoszszal lett második Oyster mögött, a melyet Smejda nagy nyugalommal és biztossággal lovagolt.

*

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. **Eladók handicapja.** Dij 1500 korona. Táv. 1600 méter.
1. Gr. Pejacsevich I. 3é p m *Telramund* 50·5 k. lov. Pretzner
2. Zangen I. 3é p k Lovrana 49 k. lov. Heidt
3. Mittenhuber K. 4é p k Melinit 53 k. lov. Fries
4. Mravik P. 3é p k Likőr 47 k. lov. Bocskai

Futottak még: Malchtax, Petrolay, Wily, Snip-Snap és Susárló

Birói itélet: Biztosan fél hoszszal nyerve, két hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 49, helyre 50 : 78, 76, 110.

II. **Rhadost-akadályverseny.** Dij 1600 kor. Táv. 4000 méter.
1. Mravik P. 6é p k *Nyájas* 72 k. lov. Sejbal
2. Br. Morpurgo A. 4é s k Veranda 60 k. lov. Vetter
3. Liptay B. 5é f k Vielliebchen 70·5 k. lov. Kapousek
4. Öreglaki ménes 4é p k Gyömbér 65·5 k. lov. Rémes

Futott még Mirage.

Birói itélet: Biztosan két hoszszal első, két hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 25, 50 : 82, 124.

III. **Kisérleti akadályverseny.** Dij 1500 kor. Táv. 3200 méter.
1. Mravik P. sz her *Szónok* 63·5 k. lov. Shejbal
2. Mr. Paul p m Mardonius 68·5 k. lov. Fürst
3. Liptay B. s m Ujdondász 53·5 k. lov. Kapousek
4. Mravik P. sz k Tuzok 63·5 k. lov. Ulrichshofer

Futott még Ma Caissiére.

Birói itélet: Küzdelem után két hoszszal első, egy hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 24, helyre 50 : 68, 66.

IV. **Nono-gátverseny.** Dij 1500 korona. Táv. 2400 méter.
1. Friedenlieb L. 3é p m *Fainéant* 60 k. lov. Kordács
2. Gr. Forgách I. 3é p m Kortes 60 k. lov. Kollár
3. Schosberger L. 3é p k Kinos 60 k. lov. Smejda
4. Aresin-Fatton 3é s k Bedacht 60 k. lov. Gutai

Futottak még: Orne, Tromf, Jövőre és Quid nunc?

Birói itélet: Küzdelem után fél hoszszal nyerve, két hoszszal harmadik.
Tot: 10 : 81, helyre 50 : 106, 176, 80.

V. **Szeptemberi dij.** Dij 2000 korona Táv. 1800 méter.
1. Gróf Pejacsevich A. 3é s k *Ez az* 53 k. lov. Pretzner
2. Zangen I. 3é p m Oktavius 54·5 k. lov. Maino
3. Gróf Zichy K. 3é p m Délczeg 51·5 k. lov. Bocskay
4. Muzsik A. 5̇é p k Légyott 55·5 k. lov. Smejda

Birói itélet: Igen könnyen öt hoszszal első, két hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 14, 50 : 58, 78.

VI. **Nyeretlen kétévesek eladóversenye.** Dij 1200 kor. Táv. 1000 m.
1. Gr. Wenckheim D. s k *Oyster* 57 k. lov. Smejda
2. Gr. Degenfeld I. p k Avenida 57 k. lov. Heidt
3. Mravik P. p m Taps 58·5 k. lov. Bocskai
4. Gr. Pejacsevich A. p her Pártütő 57 k. lov. Pretzner

Futottak még: Megyer, Kocsonya, Macska és Gyémánt.

Birói itélet: Küzdelem után fél hoszszal első, fél hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 35, helyre 50 : 60, 56, 70.

A bécsi versenyek.

— Első nap. —

A Freudenauban ma volt az őszi meeting első napja. Fő eventje a Nagy bécsi handicap volt, melynek 15000 koronás dijáért 15 telivér mérkőzött. Érezhető volt a zsokéhiány, mert a starthoz várt lovak közül Széllcsendnek, Donaldnak és Komm Carlinchennek nem volt alkalmas lovasa és igy istállóik eláálltak az inditástól. A verseny szép finisht eredményezett az erősen lefogadott Scoronconcolo és a szintén favorizált Santoy között. A küzdelmet Janek Scoronconcolo javára döntötte. Viribus unitis harmadik lett. Érdekes verseny volt az Ujoncz-verseny is, melyben Beregvölgynek nagyratartott testvere lépett először pályára. A kétéves kanczacsikó méltó testvére lesz Beregvölgynek, mert kanterben verte jóhirü ellenfeleit.

*

A részletes eredmény egyébként a következő:

I. **Wienerwaldi dij.** Dij 3000 korona. Táv. 2400 méter.
1. Cr. Henckel A· 5é s m *Mediateur* 59 k. lov. Walkington
2. Br. Springer G. 3é s k Iráska 52·5 k. lov. Taral
3. Mr. Lincoln 3é s m Vadőr 54 k. lov. Lewis
4. Capt. Férey 3é p m Benedictus 49·5 k. lov. Janek

Birói itélet: Könnyen fél hoszszal első, öt hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 24, helyre 50 : 80, 95.

II. **Ujoncz-verseny.** Dij 4000 kor. Táv. 1200 méter.
1. Blaskovich E. s k *Rubin* 54·5 k. lov. Mitchell
2. Dreher A. s k Ratisbona 54·5 k. lov. Cleminson
3. Gr. Festetics T. p m Benvenuto 56 k. lov. Taral
4. Hg. Hohenlohe s m Dorn 56 k. lov. Krouzil

Futottak még: Bonair, Giddy Girl.

Birói itélet: Igen könnyen öt hoszszal első, egy hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 29, helyre 50 : 95, 169.

III. **Eladóverseny.** Dij 2000 korona. Táv. 1300 m.
1. Egyedi L. 3é stp m *Master Jack* 51·5 k. lov. Lewis
2. Péchy A. 3é p k Frittura 46·5 k. lov. Fetting
3. Blaskovich E. 3é s k Parányi 54 k. lov. Mitchell
4. Gr. Trautmansdorff L. 3é p k Epouseuse 44·5 k. lov. Stehno

Futottak még: Confrater, Százszorszép, Ruban.

Birói itélet: Könnyen három hoszszal első, öt hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 25, helyre 50 : 60, 69, 78.

IV. **Nagy bécsi handicap.** Dij 15 000 kor. Táv 1600 méter.
1. Capt· Z. 3é p m *Scoronconcolo* 49·5 k. lov. Janek
2. Br. Herzog M· 3é s k Santoy 47 k. lov. Baines
3. Krausz L. 4é s m Viribus unitis 57 k. lov. Lewis
4. Br. Königswarter H. 4é p k Gazette 52·5 k. lov. Martinkovich

Futottak még: Kapus, Bonanza, Ka' Gall, Divat, Prior, Tolmács, Barbarossa II., Tubiczám, Galante, Oyter Boy, Thorane.

Birói itélet: Küzdelem után fejhoszszal első, három hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 108, helyre 50 : 142, 135, 81.

V. **Kétévesek eladóversenye.** Dij 2000 kor. Táv. 900 méter.
1. Br. Herzog M. s k *Amie* 50 k. lov. Lewis
2. Baltazzi A. p k Phonole 50 k. lov. Stehno
3. Löbl M. s m Bunkó 51·5 k. lov. Janek
4. Dreher A. p k Tibet 51 k. lov. Cleminson

Futott még: Benilla.

Birói itélet: Küzdelem után egy hoszszal első, öthoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 16, helyre 50 : 57, 65.

VI. **Szeptemberi gátverseny.** Dij 6000 korona. Táv. 2400 méter.
1. Mautner V. s k *Lassie* 65 k. lov. Slinn
2. Schindler L. s k Gerda 65 k. lov. Lawton
3. Aresin-Fatton s her Deli 65 k. lov. Buckenham
4. Aresin-Fatton fh p m Bátor 69 k. lov. Rosak

Futott még: Radius.

Birói itélet: Erős küzdelem után fél hoszszal első, egy hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 31, helyre 50 : 76, 148.

VII. **Kétévesek handicapja.** Dij 2000 kor. Táv. 1000 méter.
1. Dreher A. p m *Prototyp* 46·5 k. lov. Baines
2. Gróf Fries M. s k Sunstar 39 k. lov. Pis
3. Müller E. s k Venezia 56 k. lov. Cleminson
4. Krausz L. stp m Tányérnyaló 52 k. lov. Lewis

Futottak még: Gulliver, Anode, Cake Walk II., Czafrang, Norris.

Birói itélet: Erős küzdelem után fejhoszszal első, ötnegyed hoszszal harmadik.
Tot.: 10 : 73, 50 : 82, 129, 72.

A közönség köréből.

Serravallo's

China-bor vassal.

Erősitő szer gyengélkedőknek, vérszegényeknek és üdülőknek. Étvágyjavitó, idegerősitő és vérjavitó szer. 48435

Pompás izü. — Több mint 2000 orvosi bizonyitvány.

J. SERRAVALLO, Triest-Barcola.

Kapható a gyógyszertárakban. ½ literes palaczk K 2.40, 1 literes á K 4.40.

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER legtisztább égvényes SAVANYUVIZ

AJÁNDÉKUL!

az előfizetőknek

nagyszabásu diszmüvet ad az EGYETÉRTÉS karácsonyra

A NAGY HÁBORU

lesz a czime és kiváló katonai szakemberek, irók és müvészek közremüködésével, a helyszinéről való

eredeti fölvételekkel

az orosz-japán harcztér eseményeit örökitjük meg benne. Nagyarányu, értékes munka lesz, dús szépirodalmi tartalommal is. Minden előfizetőnk megkapja, az ujonnan belépők is.

KÖZGAZDASÁG.

A Dunántuli Iparos-Kongresszus. A veszprémi kiállitás keretében vasárnap tartották meg a Dunántuli Iparos Kongresszust, melyben a közel jövőben megoldandó ipari kérdések dolgában folytattak nagyarányu tanácskozást. A kongresszuson nemcsak a Dunántul iparosai vettek részt de megjelentek azon az ország minden vidékéről az ipar képviselői, számra vagy 800—1000.

A kongresszust megelőző estén ismerkedési vacsorára gyültek egybe a megjelentek, másnap reggel pedig megkezdték a tanácskozásokat.

Gelléri Mór, kir. tanácsos megnyitván a kongresszust, a vezetőséget a következőkben választották meg: Tiszteletbeli elnökök: lovag Reinprecht Antal, a kiállitás alelnöke a megjelenésében akadályozott főispán helyett Szeglethy György polgármester, Horánszky Lajos és dr. Óváry Ferencz országgyülési képviselők. Elnök Thék Endre. Alelnökök Áchim János Békés-Csaba, Bauer Károly Veszprém, Cserna Lajos Budapest, Dóczi Ferencz Esztergom, Hajnoczky Béla Pápa, Szávay Gyula Debreczen, Zechmeister Kálmán Győr, Gazda: Szilágyi Mihály Veszprém. Jegyzők: Hazai Hugó Budapest, Szél István Veszprém, dr. Szommer Ernő Győr.

Thék Endre a kongresszust megnyitván, üdvözli a megjelenteket, majd bejelenti, hogy a kereskedelmi miniszter képviseletében dr. Diószeghy György miniszteri titkárt küldte ki. Diószeghy a miniszter üdvözletét tolmácsolván, utal arra, hogy a miniszter máris nagyszabásu akcziót inditott meg az ipartörvény reviziója dolgában. Thék Endre szólt ezután a munkásmozgalmakról, amelyek bizonyos mértékben a nemzet egész gazdasági életét veszélyeztetik. E bajon okvetetlen segiteni kell. Bele kell oltani a munkások szivébe, hogy a munkaadók nem ellenségei a munkásoknak. Gelléri Mór az önálló vámterület kérdését fejtegetvén, nagyszabásu megokolás kiséretében határozati javaslatot terjeszt elő, hogy a kongresszus állandó agitácziót inditson az önálló vámterület ügyében. Követelje ezt a mostani országgyülési képviselőktől és hasson végül oda, hogy minden iparos becsületszavára fogadja, hogy ezentul csak oly képviselőjelöltre szavaz, ki az önálló vámterület érdekében kifejtendő tevékenységre hajlandó. — Dr. *Krejcsi* Rezső az épitőipar szabályozása dolgában nyujt be inditványt, *Szávay* Gyula pedig a közgazdasági tényezők együttmüködésének szükségéről értekezelt. *Hlavács* Kornél győri kerületi kir. iparfelügyelő a kisipar átalakulásáról és jövőjéről szólt, oly irányban, hogy ezt szövetkezeti alapon meg lehet erősiteni. *Szendrői* Mór győri kamarai titkár az ipartestületek ügyeit teszi szóvá, határozati javaslatot nyujtván be, az ipartestületek reformálásáról s azok kötelezővé való tételéről.

Az ipartörvény reviziója dolgában *Bauer* Károly veszprémi ipartestületi elnöke nyujt be inditványt. *Szilágyi* Mihály pedig a tanonczneveIés és oktatás ügyéről szól, kapcsolatosan a segédek továbbképzésével. *Weisz* Lipót, *Szendrői* Mór, *Krishaber* Leó és *Dóczy* Ferencz felszólalásai után a kongresszus a határozati javaslatokat elfogadván, *Thék* Endre inditványára megbizza a veszprémi ipartestületet, hogy azokat kellően feldolgozva juttassa el illetékes helyekre.

Délben nagyszabásu bankettel zárták le a kongresszust, honnét üdvözlő táviratot küldtek a királynak és Hieronymi kereskedelmi miniszternek.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvény-Társaság igazgatósága közhirré teszi, hogy a tiszai menetrendszerü hajójáratokat Csongrád és Szeged között a holnap, szeptember 5-én Szegedről felfelé esedékes menettel, Csongrád és Szolnok között pedig a holnapután, szeptember 6-án Csongrádról felfelé esedékes menettel a személy- és áruforgalom lebonyolitására ismét megindítja. Tudatja továbbá a részvénytársaság igazgatósága azt is, hogy Dubrovicza állomás szombaton az összforgalom számára ismét megnyilt, Obrenovácz szerb állomás pedig a szilva- és szilvaizforgalom számára e hó 20-án fog megnyilni.

Napirend.

Hétfő, szeptember 5.

Naptár. Hétfő, szept. 5. — Róm. kath. Viktorin — prot. Herkules — görög-orosz (augusztus 23.) — Farkas — zsidó: Elul 25. — Nap kel 5 óra 8 p. nyugszik 6 óra 16 p. — Hold kel 12 órakor éjjel nyugszik 3 óra 4 p. délután.

Nemzetközi szövetkezeti kongresszus a Közteleken. Délben a szövetkezeti kiállitás megnyitása az iparmüvészeti muzeumban.

Felvételi vizsgálat a szinészegyesület iskolájában.

Madarász kiállitás a Nemzeti Szalonban nyitva egész nap, belépődij 1 korona.

Könyves Kálmán képkiállitás (Nagymező-utcza 37 nyitva *dijtalanul* egész nap.

Nemzeti Muzeum természetrajzi tár nyitva 9—1-ig. A könyvtár és *irodalmi kiállitása* nyitva 1 korona dij mellett. Néprajzi osztály Csillag-utcza nyitva 9—1-ig belépő dij 1 kor. Növénytár Széchenyi-utcza 1 nyitva 9 órától 1-ig. A többi tárak megtekinthetők 1 koronáért.

Az *Iparmüvészeti muzeum* nyitva 9—1-ig.

Technológiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig.

Kereskedelmi muzeum a városligeti Iparcsarnokban nyitva 9—12 és 3—6-ig.

Közlekedési muzeum a városligetben nyitv 9—12-ig és 3—6-ig.

Az *Akadémia Goethe szobája* nyitva 10—12-ig.

Állatkert nyitva egész nap belépődij 60 fillér.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

Hétfő, szeptember 5

NEMZETI SZINHAZ.

Az aranyember. ½8 órakor

Eredeti dráma 5 felvonásban előjátékkal 7 képben. Irta: Jókai Mór.

Személyek:

Timár Mihály	Pethes
Trikalisz Euthym	Mátrai
Timea	Török I.
Tereza	Jászai
Noémi	Paulay E.
Brazovics	Gabányi
Zsófia	Vizvári né
Athália	S. Fái Sz.
Krisztyán	Náday

KIRÁLY-SZINHÁZ.

Szép mosónő. 8 órakor

Operett 3 felvonásban. Irták: Blum, Blau és Toché, zenéjét szerzette Offenbach.

Személyek:

De Marly	Mihályi
Malicorn	Németh
Lurette	Bánó I.
Fripuette	Csatai J.
Manon	Csiszérné
Marceline	V. Szathmáry Zs.
Campistrel	Vécsey
Merluchet	Ferenczy
Cigogne	Csiszér

VIGSZINHAZ.

Takarodó. ½8 órakor

Dráma 4 felvonásban. Irta Beyerlein Forditotta Zboray Aladár.

Volkhardt	Balassa J.
Volkhardt K.	Gazsi M.
Lauffen	Tanay
Helbig	Góth
Banrewicz	Ország h
Höwen	Tapolczay
Queiss	Fenyvesi
Mihalek	Szerémy
Spiess	Davka
Paschke	Kazaliczky
Gr. Lohdenburg	Hegedüs

MAGYAR SZINHAZ.

A drótostót. ½8 órakor

Nagy operett előjátékkal, 2 felvonásban. Irta: Leon Viktor. Forditották Rutkay György

URANIA.

A gyorskocsitól a gyorsvonatig. ½8 órakor

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

A hét Slézinger. ½8 órakor

Látványos bohózat 5 képben irta Feld Mátyás és Faragó Jenő.

FŐV NYÁRI SZINHÁZ

A királyné csipkekendője. ½8 órakor

Operett 3 felvonásban, irták: Bohrmann Riegen és Genée Richard.

A budapesti Közdonti vásárcsarnokban mindennemü *élelmi czikkeket* és gyümölcsöt legjobban értékesitik mérsékelt jutalék mellett

Gescheit és Maller

élelmiszer magánbizományosok a Központi vásárcsarnokban. Áruk czimzendők: Gescheit és Maller, Budapest, Központi vásárcsarnok. Mint bank- és élelmiszer bizományosok. iroda: Budapest, Erkel-utcza 5. Telefon 57—77. 652

Iskola-hegedük

kaphatók 3, 4, 5, 6 frtért feljebb Tokkal, vonóval és gyantával teljesen felszerelve 7, 8, 9, 10, 12 frt. s feljebb. *Iskolai harmoniumok* s az összes *zenekari hangszerek és fonográfok a legolcsóbb árakon s legjobb kivitelben:*

Sternberg Ármin és Testv.

cs. és kir. udv. hangszergyárában, Budapest, Kerepesi ut 36. szám.

Képes árjegyzék (minden czikkről külön) ingyen csak meg kell irni, hogy milyen hangszerről kivánja az árjegyzéket. 638

Carmen hazájában.

— *Elizondói levél.* —

Elizondo (Navarra) aug. 31.

Inkább a szinpadról, mint uti emlékeinkből ismerjük Elizondót. Offenbach legbájosabb operettjei közé tartozik az Elizondói leány; Bizet Carmenjének bölcsőjét szinten itt ringathatták és a budapesti operaház szinpadáról többször hallottuk ezt a — többé — kevésbbé idegenes kiejtéssel elmondott párbeszédet:

— Eschalarból való vagyok.

— Én pedig elizondói . . .

Elizondo Spanyolország navarrai tartományában fekszik és épen nem felel meg annak a fogalomnak, melyet egy spanyol városkáról alkottunk magunknak.

A Spanyolországot járó idegen nem igen fordul meg erre. Pedig megérdemelné, hogy ne sajnálnak kedveért egy kis vargabetűt csinálni. Elizondo utczái elég egyenesek és mi több, villamosság világitja meg, melyet a közeli vizesések ereje szolgáltat, nem valami nagy költséggel.

Don Quixotte és Sancho Pansa itt nem igen éreznék otthonosan magukat, ha a casa consistorialnak nevezett városháza nem lenne tele a Spanyolország multjára vonatkozó heraldikai jelvényekkel, érmekkel, czimerekkel, fegyverekkel, zászlókkal. A nap kiszitta szinüket, a por belepte, a moly és a szu összerőlte, az eső is megrongálta, s a lakosság emlékező tehetsége pedig nem őrizte meg a vonatkozásaikat.

A városháza előtt széles kőlapokkal burkolt elég tágas placz terül el, melyen a navarrai baszkok ünnepnapokon összegyülnek, s nemzeti játékaikkal szórakoznak, minekutána a szomszédos kőtemplomban elmondták imáikat. Ezt a templomot a perzselő nap sugarai taplószinüre festették és harangja, a mely negyedóránkint szólal meg, folytonosan emlékezteti a lakosságot arra az időre, melyet a végzet ellopott tőlük, s ama uj lépésekre, a miket temetőhöz vezető uton tesznek.

A mértékletességhez szokott elizondóiak a »Casino«-nak nevezett vendéglőben egy pohár navarrai sürü bort isznak, mely majdnem fekete, s valami állatias szaga van. Ehhez nyers paprikát rágnak, a mely még sokkal maróbb, égetőbb, erősebb a mienknél.

E casinóban sajátságos avas olajszag terjeng, mely a távol keletet juttatja eszünkbe. Viszont kellemesen hat érzékeinkre, hogy az étel-italt feketeszemü, barna arczu, vigan csacsogó leánykák szolgálják fel. Ők is hangosan, lármásan beszélnek, mint minden délvidéki nő. Nem tulsábosan tartózkodók s ajkukról éppen ugy nem giányzik a mosoly, mint keblükből a virág. Szeretnek dévajkodni a legényekkel és barátságuk jeléül derekasan hátba bufálják őket.

Az esték kellemesek. Különösen a Bidassoa-parti, ahova Elizondo szük sikátorai torkolnak. A folyócska zajos csobogással siet kavicsos medrében előre, a távoli hegyek felől az eliszunyadt sikság felé. Az elizondóiak korán kelnek, tehát korán feküsznek le. Csak itt-ott csillog egy-egy ablak az éj sötétségében, s a hazatérő idegen tüzesszemü *cabecilláikkal* találkozik, akik eszébe juttatják, hogy a karlista hadjáratok idején e sikátorokban ugyancsak lövöldöztek egymásra a szemközti ablakokból.

Kétségtelenül e városrészek egyikében született a veszélyes és csábító Carmen, kinek fantasztikus vad és szerelmes lelkét Bidassoa szeszélyesen fenyegető és epedő folyása, a hegyek fölött terjengő holdfény, a lövöldözés visszhangja, a kések villogása, a casa consistoriali czimere, a templom órája, s talán a daliás karabélyosok férfias alakja érlelte meg.

Gaston.

Szerkesztői üzenetek.

(Levélben nem válaszolunk, de e rovatban a hozzánk intézett tudakozódásokra készséggel felelünk előfizetőinknek. Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség.)

Z. E. *Temesvár.* Gyorsáruknak fuvarozása, felvétele és kiszolgáltatása általában, valamint sörnek élő baromfinak és romlékony természetü élelmi szereknek fuvarozása, elszállitása czéljából teher áruként való feladása, valamint a teherárukén érkező ily czikkekből álló küldeményeknek kiadás és az állomásról való elfuvarozása oly helységekben, melyeknek állomásain az emlitett árukat szállitó vonatok déli 12 óra után közlekednek, az emlitett áruczikkek a vonatközlekedés idejéhez képest déli 12 órán tul is fuvarozhatók, vasuti szállitásra felvehetők és kiszolgáltathatók vasárnapi munkaszünet idejében is.

R. J. *Körmöczbánya.* Forduljon dr. Némai József gégeorvoshoz, Ujvilág-utcza 30.

N. P. *G. K. Salló.* Két pálya van, a mit ajánlhatunk: A kézimunka tanitói, erre előkészülhet a női iparisk lában, a másik a kereskedelmi pálya, erre a női kereskedelmi iskola végzése után léphet.

E. L. *D . . . n.* Orvosi tanácsadónk véleménye szerint a főmelegitett étel csak akkor van ártalmára a gyomornak, ha nagyon zsiros husból készült. Az ismételt melegités következtében ugyanis sok viz párolog el az ételből, a zsiradék ellenben meg marad. Az étel igy még zsirosabb lesz, mint volt azelőtt, azért kárt okozhat a gyomorban. A kevés zsiradékkal és sok vizzel készült főmelegitett étel bajt nem okoz.

Felelős szerkesztő:
Molnár Márton.

Ingatlanok forgalma a fővárosban.

A lefolyt héten a következő fővárosi ingatlanok kerültek átiratás alá:

Pesten: Belajini Braun József VIII. kerület üllői ut 60. sz. és IX. kerület tüzoltó utcza 26. számu háza belantini Braun Gézára (örökség.) — Belantini Braun József IX. kerület vaskapu utczában fekvő 9565—70—71|1—8565—70—71 | 11. hrsz. telkének héttizenkettedrészét belantini Braun Rudolf és Gézára (örökség). — Steinsc neider Bertalan és Gyula VII. király utcza 79. sz. házának kéthármad része 5200 koronáért a Belvárosi Takarékpénztárra és Polacsek Ottóra. — Reich Gyula X. kerület Bonyhádi ut 38. 40. sz. háza 2922 koronáért Szüsz Istvánra. — Farkas Jánosné VII. kerület Ör utcza 11. sz. háza kisk. Farkas Erzsébet, Ilona, Imre és Franciskára (örökség). — Hilavay György VI. Abonyi utcza 27. sz. háza 25254 koronáért özv. Lukács Kálmánnéra. — Dr. Schnitzer Gyuláné és kisk. Balogh Gábor VII. Kohári Pál utcza 7. sz. háza 66000 koronáért Strieker Sándorra. — Eremits Pál Üllői ut 70. sz. háza özv. Eremits Pálné és Prekalski Péterre (osztályegyezség). — Tauszig József X. Csernyus utczában fekvő 2004—05 | 6 | 13 hrsz. telke kisk. Tauszik Pál, Rózsi, Andor, Ilona, Jolán és Arankára (örökség). — Renner Ferenczné és birtoktársai VIII. kerület Sarkány utcza 3. sz. háza 2400 koronáért Rizmayer Jakab és nejére. — Hanisch Mihályné és kisk. Seliga János VI. kerület Uj utcza 10. sz. házának részei 7437 koronáért dr. Seliga János és nejére. — Fővárosi közmunkák tanácsa VI. kerület Löportár 1743—48 | 3. hrsz. telke az Első budapesti gőzmalom részvénytársaságra. — Maresch Henrik VII. kerület Deb utcza 28. sz. háza Maresch Nándor és Lujzára (örökség).

Budán: Bereck Árpád és neje I. Hadnagy utcza 23. sz. házát 1200 koronáért Mureisz József és nejére. — Kollmann Rezsőné II. Szegényház utcza 10. sz. házának fél része 6000 koronáért Bantelhauser Gézánéra. — Kersánez Ferencz és neje II. kerület Margit körut 14. sz. háza 40600 koronáért Ulbert Károlynéra. — Özv. Kreisz Orbánné I. kerület Kőérberek 15845 hrsz. telke 4474 koronárt Budapest főváros közönségére. — Albecker Antal és neje I. kerület Holdvilág utcza 7. sz. háza 1600 koronáért Budapest székesfőváros közönségére. — Fleischmann István I. kerület Madárhegyen fekvő 11512 | 1—4. hrsz. telkének fél része 250 koronáért Ritter János és nejére. — Kisk. Deutsch Vilmos, Árpád, Elemér és Melania I. kerület Árnyas ut 6. sz. házának tizenhat kilenczvenhatod része 5000 korvnáért Biró Zsigmondnéra. — Szántó Mihály I. kerület Láng utcza 14. sz. háza Varga Józsefné, Fillinger Imre Róza, Sándor, Szeszich Sarolta és Ottokárra. (öröklés). — Hay Izidorné I. kerület Zugligeti ut 35. sz. házának fél része kisk. Halmos Sándor, Imre és Erzsébetre (örökség). — Poprati Jánosné I. kerület Magas ut 10906 | 4. hrsz. telke 486 koronáért Csorba Ferenczre. — Peyerl József és neje II. kerület Kapás utc a 35. sz. házának fél része 10000 koronáért Danczer Ferencare. — Bersényi József I. kerület Lisznyay utcza 13. sz. háza Megyery Gézánéra és Jencs Vilmosnéra (ajándék). Winkler István I. kerület Kőérberek 15898 | 1—6. hrsz. telke 500 koronáért Kindtner Lőrincre. — Müller Ignácz Józsefné III. kerület Szépvölgy 5144—51 hrsz. telke Kornstein Antalné és Minder Adolfnéra. — Kisk. Krentzerl Jakab, Lesch Antal, Schütz József, István, kisk. Pavlacsek Pál és Roza III. Testvérhegyen fekvő 2918 hrsz. telkének háromnegyed része Kemény Bélára. — Kreutzerl Lipót III. kerület Bécsi uton fekvő 3357 hrsz. telkének egynegyed része Kemény Bélára. — Behringer Katalin III. kerület Péterhegyen fekvő 5538—39. hrsz. telke Germ Mihály és nejének ugyanott fekvő 5537. hrsz. telke, Gnecky János ugyanott fekvő 5557—58. hrsz. telke, Müller János és neje és Haszmann Józsefné ugyanott fekvő 5548. hrsz. telke, Lang István és neje ugyanott fekvő 5549., 5555., 5556. hrsz. telke, Csiklay Lajos ugyanott fekvő 5554. hrsz. telke 24433 koronáért Bell Miklós, Horváth József és Lenárduzzi Jánosra.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban **Budapesten V., Bálvány-utcza 8. sz.** 945

Alkalmazások
ingyen kapják az Országos Pályázati közlöny mutatványszámát, mely az országban betöltendő valamennyi állást teljes czimekkel közli. Kiadóhivatal: Budapest, József-körut 9. szám. 49478|B

Hasmenést
kis gyermekeknél és felnőtteknél megszüntet a Sztraka-féle tanninesokoládé. Kapható gyógytárakban 40 fillérért. — 49587

Takarításért
lakást keres özvegy asszony, kinek hajadon leánya, és intelligens, megbizható állami alkalmazásu fia van, ki szintén használhető. Értesitést Kovács Viktor, műegyetem czimre kér. 4487

Jobb minőségü
kárpitos butorok
ugyanott: 256
szőnyegdivánok bőr ottománok, különféle matracok, összehajtható vaságyak stb. jutányos árban eladatnak. Resinger Ignácz, kárpitos, Budapest, Sétatér-utcza 1.

Részletfizetésre
porczellán szervizek lámpák. Kérésre árlap ingyen. Ivánkovits Károly. Szegeden. 2545

A takarmányhiány
az ország állattenyészetét elpusztulással fenyegeti az óriási takarmánysziikség. A gazda, ha már akar is vásárolni takarmányt, nem ismeri a forrásokat. E hiány pótlására alakult most egy intézmény, amelynek czélja, hogy a gazdák részére olcsó és jó takarmányt jutaléb- és dijmentesen szerezzen. Az intézet czime: Országos takarmányozási iroda, Budapest, VII., Nyár-utcza 5. 691

Pénzkölcsön
egymillió koronánál több kezesek nélkül is, négyes kamatra, hiteltképes egyéneknek kiadatik több éves törlesztésre, ingatlanokra pedig a legmagasab összeg erejéig. Ötven éves törlesztésre. Sürgős lebonyolitást eszközli a Pénzügyi Iroda Budapest, VII., Erzsébet-körut 5. Válaszbélyeg. 595

Legolcsóbb bevásárlási forrás
vadász-fegyverekben.
Kétcsövü Lancaster fegyverek 36 koronától, Bundogg-revolverek 6 koronától feljebb.

514
Javitások olcsón eszközöltetnek. Régi fegyverek ujakkal kicseréltetnek. Árjegyzék ingyen.
Földesi L.,
BUDAPEST,
Muzeum-körut 3|b.

BÉLHURUT (idült, ideges, gümőkoros hasmenés,) kitünő gyógyszere a *Cornides*-féle »Fekete álonya gyógyszer«. Kapható gyógyszerésznél és fűszereseknél; a hol nem kapható, oda 5 üveget 8 kor.-ért bérmentve küldünk. Gomba, hus, gyümölcs-konzervekről árjegyzék. 544
SZEPESI ÜRÖMBOR kitünő gyomorerősitő et., vágy serkentő és az emész test elősegitő kellemes ital. 1 üveg bérmentve K. 7.50
KORNIDES K. és Tsa Felka Szepesmegye

Női- és leány-felsők
a legizlésesebb kiviteliben kizárólag 642
Freund Testvérek
női felöltők áruházában,
IV., Kossuth Lajos-utcza 13.
szerezhetők be jutányos szabott árak mellett.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hegyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett
Dr. FABINYI
Specialista nemi bajokban, emerit. kórházi orvos. szül.
gyorsan és alaposan gyógyit bármely régi és makacs
titkos betegséget
(hugyosőfolyást, sebeket, syphilist stb.)
Impotentiát (férfiúi gyengeség)
még idősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.
Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető
Levelekre dijtalanul válasz. Kiránatra gyógyszerek.
Rendel d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körut 12. szám, félemelet.
(Bejárat a lépcsőnél. — Külön váróterem.

Piszkos, kormos, füstős vagy poros
tapét kat ujjabb találmányom szerint oly tisztára tisztitom, mint ujonnan voltak. **Lakások teljes tisztitásával,** valamint **padló beeresztéssel** ole óa vállalom el „Netter" ablak- tisztitási vállalata. Dob-utcza 91. szám.
Telefon: 15—10.

A titkos betegségek
alapos gyógyitásáról.
Ne sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly ügyben, jelentkezzék egyszer személyesen, mert a legujabban külföldön beszerzett speciális műszerekkel még a legrégibb betegségnek is pontosan meg lehet határozni a székhelyét, elterjedését, minőségét, kórokozóját; bármily mélyen fészkelte is be magát a kóranyag a szervekbe, vagy a test nedveibe. Ezen beható vizsgálat alapján teljes biztossággal meghatározható a betegségi állapotnak megfelelő, alapos gyógyuláshoz vezető speciális gyógyitási mód is, a melyet mindenk oglalkozásának megzavarása nélkül otthon is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak irja le a baját, a melynek pontos átvizsgálása után megkapja az utasitást és a megfelelő speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levelébe válaszbélyeget mellékeljen. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat.
Ilyen tökéletes és házagpótló hazánkban Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete, (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.), a hol jóakarattal, őszintén és lelkiismeretesen kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól és lelki kinjai is megszünnek.
A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerincz-bajokat, sérveket, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), kezdődő elmezavart, aranyeret, vérhajokat hőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12-ig).
Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Magyar Regényirók

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. *Illusztrálta Neogrády Antal.*
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. *Illusztr. R. Hirsch Nelli.*
Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. *Illusztr. Márk Lajos.*
Vadnai Károly: A kis tündér. *Illusztrálta Nagy Sándor.*

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megirja az irók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyüjtemény 34 iró 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ IRÓK NÉVSORA

Baksay Sándor	Dóczi Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignácz	Tolnai Lajos
Beniczkyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly
Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben
Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferencz	Verseghy Ferencz
Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula
Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie
Degré Alajos	Herczeg Ferencz	Mikszáth Kálmán	Toldy István	

AZ IRÓK NÉVSORA

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráczió külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható *betűk.* Finom, famentes *papiros.*

Diszkrét izlésű, diszes *bekötési tábla.*

MEGRENDELŐ-JEGY.

A ..... czégtől
ezennel megrendelem a
«MAGYAR REGÉNYIRÓK»
czimü gyüjteményes vállalat *hatvan* kötetét, vászonkötésben 300 koronáért;
a) *négy koronás havi részletfizetés mellett,*
b) *félévenként fizetendő 25 korona utánvét mellett.*
A nem kivánt módozat törlendő.
Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904 szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállitástól kezdve minden hó 1-én a fenti czégnél ..... fizetendők be mindaddig, mig a mű teljes vételára kiegyenlitve nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszünik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánvendő.
Szóbeli megállapodások érvénytelenek.
Lakhely és kelet: .....
Név és állás: .....

A „Magyar Regényirók"

minden művelt magyar uri család örökbecsü könyvtára. A hatvan kötet félévenként *öt kötetes* sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés utján. — Részletes prospektust kivánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Nyomatott a kiadótulajdonos Magyar Ujságkiadó Részvény-Társaság körforgógépein, Gleitsmann E. T. czég festékével.